

T.C.
NIĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI

**ADANA İLİNDE YAŞAYAN Z KUŞAĞININ MÜZİKAL
BEĞENİLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Özge AÇIKGÖZ

Niğde
Temmuz, 2019

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANABİLİM DALI

ADANA İLİNDE YAŞAYAN Z KUŞAĞININ MÜZİKAL
BEĞENİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Özge AÇIKGÖZ

Danışman : Doç. Dr. Timur VURAL

Üye : Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Gül Fahriye EVREN

Niğde

Temmuz, 2019

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Adana İlinde Yaşayan Z Kuşağının Müzikal Beğenileri” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kurallarına uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Özge AÇIKGÖZ

ONAY SAYFASI

Doç. Dr. Timur VURAL danışmanlığında Özge AÇIKGÖZ tarafından hazırlanan " Adana İlinde Yaşayan Z Kuşağının Müzikal Beğenileri " adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzikoloji Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tarih: 04/07/2019

JÜRİ :

Danışman :

Doç. Dr. Timur VURAL

Üye :

Doç. Dr. Serenat İSTANBULLU

Üye :

Dr. Öğr. Üyesi Gül Fahriye EVREN

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun Tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Emin Hüseyin ÇETENAK
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu araştırma; 2019 yılında T.C. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde “Adana İlinde Yaşayan z kuşağının Müzikal Beğenileri” hakkında bilgi veren bir çalışmadır. Çalışma z kuşağı kavramı üzerinden hareketle, bölgesel olarak sınırlandırılmıştır. Bu kuşak gençlerine yöneltilen sorularla müzik tercihleri anlaşılmaya çalışılmış, elde edilen verilerle sonuca gidilerek yorumlanmıştır. Çalışmanın gerçekleşmesinde bana her konuda desteğini esirgemeyen tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Timur Vural'a teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Araştırma sürecinde, fikirleriyle, önerileriyle araştırmama yön veren değerli hocam Prof. Dr. Feyzan Vural'a teşekkürlerimi sunarım.

Özge AÇIKGÖZ

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA İLİNDE YAŞAYAN Z KUŞAĞININ MÜZİKAL BEĞENİLERİ

AÇIKGÖZ, Özge

Müzikoloji Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Timur VURAL

Temmuz 2019, 83 sayfa

Bu araştırma, Adana’da yaşayan z kuşağı bireylerinin müzik beğenilerini analiz etmek amacıyla oluşturulmuştur. Araştırmada, literatür taraması ve anket tekniklerinden yararlanılmıştır. Bilimsel araştırmanın tümdengelim özelliğinden faydalanılarak Adana ili coğrafi ve kültürel özelliklerinden bahsedilmiş, müzik beğenisi, z kuşağı gençliği ve popüler kültürünün genel özellikleri açıklanmış daha sonra; Adana ili z kuşağı müzik beğenisi açıklanmıştır, yani genelden özele inilerek bir bilimsel araştırma tekniği kullanılmıştır.

Araştırma metodu olarak, anket metodu kullanılmıştır. Adana ilinin merkez ilçelerinden 4 farklı ilçeye, eşit sayılarda, toplam 880 z kuşağı bireyine anket uygulanmıştır. Toplanan veriler sınıflandırılarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bu verilerin sebepleri çalışmada derinlemesine analiz edilmiştir. Z kuşağı bireyleri, kimleri, nasıl, ne şekilde dinliyor gibi temel sorulardan faydalanılarak, veriler toplanmış, sınıflandırılmış ve analiz edilmiştir. Araştırmanın son bölümünde sonuçlar ve önerilere yer verilmiştir. Bu çalışmanın dikkat çekici sonuçlarından biri çeşitliliktir. Z kuşağı bireyinin tercihlerindeki çeşitlilik dikkat çekicidir. Dinledikleri şarkıcıların, müzik dinleme kanallarının, müzik türlerinin çeşitliliği küreselleşen dünyada farklılığın kaybedildiği düşüncesine karşı sonuçlar oluşturmaktadır.

Anahtar Kelime: Müzikal Beğeni, Z Kuşağı, Adana İli, Popüler Müzik, Müzikoloji

ABSTRACT
MASTER THESIS

MUSICAL TASTES OF GENERATION Z IN THE ADANA PROVINCE

AÇIKGÖZ, Özge
Department Of Musicology
Supervisor: Associate Professor Timur VURAL
July 2019, 83 pages

This study was designed to analyze the musical tastes of generation z living in Adana. Literature review and survey techniques were used in the research. Using the deductive method of scientific research, the geographical and cultural characteristics of Adana province were mentioned, and its music tastes, Youth of generation z, and the general features of popular culture were explained, then; Z generation music tastes of Adana were explained, that is, a scientific research technique was used from the general to the specific.

Survey method was used as a research method. A questionnaire was applied to 880 z generation individuals in equal numbers in four different regions from central districts of Adana. The collected data were classified and transferred to the computer. Data were collected, classified and analyzed with the questions that support these questions around the basic questions such as who, how and in what way z generation listen to. In the last part of the study results and suggestions have been given. One of the remarkable results of this study is diversity. Diversity in the preferences of the z generation is noteworthy. The diversity of the singers, the music channels and the genres of music they listen to results in the loss of difference in the globalizing world. The reasons for this data were analyzed in depth in the study.

Keywords: Musicial taste, Generation Z, Adana Province, Popular Music, Musicology

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....	i
ONAY SAYFASI.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xi
1.BÖLÜM.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. PROBLEM DURUMU.....	3
1.1.2. Alt Problemler:.....	3
1.1.2.1. Adana İlinde yaşayan z kuşağına ait kişisel veriler (Cinsiyet, Memleket, Konut) nelerdir?.....	3
1.1.2.2. Adana İlinde yaşayan z kuşağı hangi müzik türlerini dinlemektedir?.....	3
1.1.2.3. Adana İlinde yaşayan z kuşağı neden müzik dinlemektedir?.....	3
1.1.2.4. Adana İlinde yaşayan z kuşağı hangi kaynaktan müzik dinlemektedir?.....	3
1.1.2.5. Adana İlinde yaşayan z kuşağı günde ne kadar süre müzik dinlemektedir?.....	3
1.1.2.6. Adana İlinde yaşayan z kuşağı hangi ortamlarda müzik dinlemektedir?.....	3
1.1.2.7. Adana İlinde yaşayan z kuşağının müzik beğenisine etki eden unsurlar nelerdir?.....	3
1.1.2.8. Adana İlinde yaşayan z kuşağı için müzik ne ifade etmektedir?.....	3
1.1.2.9. Adana İlinde yaşayan z kuşağı müziğe aktif olarak katılmakta mıdır?.....	3
1.1.2.10. Adana İlinde yaşayan z kuşağı almış olduğu müzik eğitimini yeterli buluyor mu?.....	3
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	3
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	4
1.4. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	4
1.5. VARSAYIMLAR.....	4
1.6. TANIMLAR.....	4
2.BÖLÜM.....	6
İLGİLİ ALAN YAZINI.....	6
2.1. İLGİLİ LİTERATÜR.....	6

2.2. KONU İLE İLGİLİ ALAN YAZIN	10
2.2.1 Adana İli Tarihi	10
2.2.2 Adana İlinin Coğrafi Yapısı	11
2.2.3. Adana İlinin Demografik Yapısı	12
2.2.3.1 Çukurova İlçesi Sosyo-Ekonomik Durum.....	13
2.2.3.2 Sarıçam İlçesi Sosyo-Ekonomik Durum	13
2.2.3.3. Seyhan İlçesi Sosyo-Ekonomik Durum	14
2.2.3.4. Yüreğir İlçesi Sosyo-Ekonomik Durum	15
2.2.4. Z Kuşağı Gençliği.....	16
2.2.5. Müzikal Beğeni.....	21
2.2.6.Popüler Müzik Kültürü.....	23
3.BÖLÜM.....	26
YÖNTEM.....	26
3.1. Araştırmanın Modeli	26
3.2. Evren ve Örneklem.....	27
3.3. Verilerin Toplanması	27
3.4. Verilerin Analizi	29
4.BÖLÜM.....	30
BULGULAR VE YORUMLAR.....	30
4.1. ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR	30
4.1.1. “Adana ilinde yaşayan z kuşağına ait kişisel veriler” (cinsiyet, memleket, konut).....	30
4.1.2. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi müzik türünü dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin veriler.....	32
4.1.3.“Adana ilinde yaşayan z kuşağı neden müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin veriler.....	39
4.1.4.“Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi kaynaktan müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin veriler.....	40
4.1.5. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı günde ne kadar süre müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin veriler.....	43

4.1.6. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi ortamlarda müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin veriler	44
4.1.7.“Adana ilinde yaşayan z kuşağının müzik beğenisine etki eden unsurlar nelerdir?” Alt problemine ilişkin veriler	45
4.1.8. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı için müzik ne ifade etmektedir?” Alt problemine ilişkin veriler.....	49
4.1.9.“Adana ilinde yaşayan z kuşağı müziğe aktif olarak katılıyor mu?” Alt problemine ilişkin veriler.....	51
Tablo 15. “Aşağıdaki etkinliklerden en çok hangisine katılırsınız?” sorusuna ilişkin veriler.....	51
4.1.10. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı müzik eğitimini yeterli buluyor mu?” Alt problemine ilişkin veriler.....	56
5. BÖLÜM	57
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	57
5.1. SONUÇLAR.....	57
5.1.1.“Adana ilinde yaşayan z kuşağına ait kişisel veriler” (Cinsiyet, Memleket, Konut) ile ilgili sonuçlar	57
5.1.2. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi müzik türünü dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar	57
5.1.3. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı neden müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar	58
5.1.4. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi kaynaktan müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar	58
5.1.5.“ Adana ilinde yaşayan z kuşağı günde ne kadar süre müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar.....	58
5.1.6 “Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi ortamlarda müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar	58
5.1.7 “Adana ilinde yaşayan z kuşağının müzik beğenisine etki eden unsurlar nelerdir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar	58

5.1.8 “Adana ilinde yaşayan z kuşağı için mzık ne ifade etmektedir?” Alt problemine İlişkin Sonuçlar.....	59
5.1.9. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı müziğe aktif olarak katılıyor mu?” Alt problemine ilişkin sonuçlar	59
5.1.10. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı mzık eğitimini yeterli buluyor mu?” Alt problemine ilişkin sonuçlar	59
5.2.ÖNERİLER	59
KAYNAKÇA.....	61
ÖZGEÇMİŞ	65
EKLER.....	66

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Z Kuşığı Bireylerin Cinsiyete Göre Dağılımı.	30
Tablo 2. Z Kuşığı Bireylerin Memleket Bilgisinin Dağılımı.	31
Tablo 3. Z Kuşığı Bireylerin Konut Durumunun Dağılımı.	31
Tablo 4. “En çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?” sorusuna ilişkin veriler.	32
Tablo 5. “En çok dinlediğiniz ya da sevdiğiniz şarkıcı kimdir?” sorusuna ilişkin veriler.	36
Tablo 6. “Neden Müzik Dinliyorsunuz?” Sorusuna İlişkin Dağılım.	39
Tablo 7. “En çok müzik dinlediğiniz cihaz hangisidir?” sorusuna ilişkin veriler.	40
Tablo 8. “Dinlediğiniz müziklere nasıl erişmektesiniz?” sorusuna ilişkin veriler.	41
Tablo 9. Z Kuşığı Bireylerin Günlük Müzik Dinleme Süresinin Dağılımı.	43
Tablo 10. “Hangi ortamlarda müzik dinlersiniz?” sorusuna ilişkin veriler.	44
Tablo 11. “Neden bu müzik türünü dinliyorsunuz?” sorusuna ilişkin veriler.	45
Tablo 12. “Günlük dinlediğiniz müzikler arasında dizi müzikleri ne sıklıkla yer almaktadır?” sorusuna ilişkin veriler.	46
Tablo 13. “Sevdiğiniz şarkıcının en çok hangi özelliğini beğenirsiniz?” sorusuna ilişkin veriler.	48
Tablo 14. “Müzik hayatınızda ne kadar önemli?” sorusuna ilişkin Dağılım.	49
Tablo 15. “Aşağıdaki etkinliklerden en çok hangisine katılırsınız?” sorusuna ilişkin veriler.	51
Tablo 16. “Konser etkinliklerine ne sıklıkla katılırsınız?” sorusuna ilişkin veriler.	52
Tablo 17. “Herhangi bir çalgı çalıyor musunuz?” sorusuna ilişkin veriler.	53
Tablo 18. “Bir çalgı çalıyorsanız nasıl öğrendiniz?” sorusuna ilişkin veriler.	54
Tablo 19. “Herhangi bir müzik etkinliğinde yer aldınız mı?” sorusuna ilişkin veriler.	55
Tablo 20. “Okulda almış olduğunuz ders içeriğini beğeniyor musunuz?” sorusuna ilişkin veriler.	56

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

Ç: Çukurova

fMRI: (Functional Magnetic Resonance İmaging) Fonksiyonel manyetik rezonans görüntüleme

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

M.Ö: Milattan Önce

NASA: (National Aeronautics and Space Administration) Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi

Sa: Sarıçam

Se: Seyhan

TDK: Türk Dil Kurumu

THM: Türk Halk Müziği

TOKİ: Toplu Konut İdaresi

TSM: Türk Sanat Müziği

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TV: Televizyon

YÖK: Yüksek Öğretim Kurulu

Yü: Yüreğir

1.BÖLÜM

GİRİŞ

Müzik insanların kendilerini ifade etmelerinde her dönem önemli bir araç olmuştur. Kimi zaman acılarını, isyanlarını, aşklarını hep müzik yoluyla karşı tarafa aktarmışlardır. Bu aktarım süreci geçmişteki yaşanmışlıkların günümüz toplumuna taşınmasında önemli bir görevi yerine getirmektedir. Hatta denilebilir ki toplumun önemli bir yapı harcı müzikal aktarım sayesinde sağlanmaktadır.

Günümüzde yaşamakta olan müzik, değişimlere uğramış olsa da kabul gördüğü orana paralel olarak geçmişin klişelerini barındırmaktadır. Burada klişe lafi ile kastedilmek istenen eski müzikal aktarıma ait olan kültürel tortulardır. Ozanların nağmeleri çağdaşlaşmış olsa da toplum tarafından kabul gören müziklerde kültürel özdeşlik bulunması beklenen bir durumdur. Bu noktada karşımıza çeşitli değişkenler çıkacaktır; yaş, ekonomik durum, sosyal durum, coğrafi durum gibi. İnsanların yaşam süreçleri içinde çeşitli olgunluk düzeylerine ulaştıkları malumumuzdur. İlk yirmi yaş sürecinde dinlemiş olduğumuz müzikler ile sonraki dönemlerde dinlediklerimiz arasında çeşitli değişimler yaşanabilmektedir. İşte tam da burada *kuşak* kavramı karşımıza çıkmaktadır.

Kuşak kelimesiyle aslında yaklaşık olarak 25-30 yıllık bir yaş kümesi kastedilmektedir. “Sosyolojik tanımlar incelendiğinde, kuşaklar, belli tarihlerde doğmuş sosyalleşme sürecinde ortak sosyal, politik, ekonomik vb. olaylardan etkilenmiş, koşullar gereği benzer sorumluluklar yüklenmiş oldukları için ortak değer, inanç, beklenti ve davranışlara sahip gruplar olarak tanımlanabilir” (Taş ve Demirdöğmez ve Küçüköğlü: 2017, 1034-1035).

Kuşak kavramı, son dönem çalışmalarında sıklıkla kullanılmaktadır. Bu çalışmalarda kuşaklar arası farklılıklar üzerinde durulmaktadır. Bu farkların işletme ve pazarlama gibi alanlarda olası etkileri üzerinde çalışmalar yürütülmektedir. Tüm bu çalışmaların yanında kuşaklar üzerine kurgulanmış müzik araştırmalarının azlığı dikkat çekici düzeydedir.

Müzik beğenisinin kuşaksal olarak farklılık gösterdiği düşüncesinden hareketle bu beğeniye etkileyen sebepler şöyle açıklanmaktadır: “Kişinin doğumdan itibaren iletişim içinde olduğu aile, arkadaş, öğretmen gibi çevreler ve etkenler, onun müziği koyduğu değer çizgisini ve müzik beğenisinin şekillenişini etkiler. Müziği

anlamlandırır, ona kendimiz, çevremiz ya da toplum tarafından yüklenen anlamlardır” (Albayrak, 2015: 19). Müzik beğenisi ile ilgili kesin verilere ulaşılamaması şöyle açıklanıyor: “Duygu üzerine çalışan farklı disiplinlerden araştırmacıların ulaştıkları sonuçların hala tartışılıyor olması ve aslında bir yerde kesin sonuçlara ulaşılamaması da müzik beğenisi, müzik dinleme alışkanlıkları, algılama, kişilik, kültür, sosyal çevre gibi etkenlerin gücünü ortaya koyuyor” (Karışıcı, 2007: 22).

Müzik beğenisi ile ilgili değişkenlerin bu kadar çok olduğu ve kesin verilere ulaşılması aşamasındaki zorluklara rağmen Z kuşağının müzik beğenilerinin anlaşılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda; “Günümüz genç kuşağının müzik beğenileri hangi yöne doğru evriliyor? Z kuşağı ne dinliyor, hangi müzik tarzını beğeniyor? Müziği nereden, ne kadar süre dinliyor?” soruları sorulmuştur. Z kuşağının müzik algısını ve bakış açısını anlayabilmek ayrıca; müzik sektörüne hizmet veren kişilere veri oluşturmak adına da önemlidir. Bu kuşağa mensup gençler hali hazırda eğitim sürecindedirler. Bu yönde yapılacak çalışmalar müzik eğitimcilerinin bu kuşak çocuklarının ve gençlerinin zevklerini müzik eğilimlerini bilmelerini, onları anlamalarını ve eğitim sürecini bu doğrultuda şekillendirebilmelerini sağlayacaktır.

1.1. PROBLEM DURUMU

Adana ilinde yaşayan z kuşağının müzikal beğenisini anlamaya yönelik oluşturulan problem durumu, 10 alt problemden oluşmaktadır.

1.1.2. Alt Problemler:

1.1.2.1. Adana İlinde yaşayan z kuşağına ait kişisel veriler (Cinsiyet, Memleket, Konut) nelerdir?

1.1.2.2.Adana İlinde yaşayan z kuşağı hangi müzik türlerini dinlemektedir?

1.1.2.3.Adana İlinde yaşayan z kuşağı neden müzik dinlemektedir?

1.1.2.4.Adana İlinde yaşayan z kuşağı hangi kaynaktan müzik dinlemektedir?

1.1.2.5.Adana İlinde yaşayan z kuşağı günde ne kadar süre müzik dinlemektedir?

1.1.2.6.Adana İlinde yaşayan z kuşağı hangi ortamlarda müzik dinlemektedir?

1.1.2.7.Adana İlinde yaşayan z kuşağının müzik beğenisine etki eden unsurlar nelerdir?

1.1.2.8.Adana İlinde yaşayan z kuşağı için müzik ne ifade etmektedir?

1.1.2.9.Adana İlinde yaşayan z kuşağı müziğe aktif olarak katılmakta mıdır?

1.1.2.10.Adana İlinde yaşayan z kuşağı almış olduğu müzik eğitimini yeterli buluyor mu?

1.2.ARAşTIRMANIN AMACI

Adana ilinde yaşayan z kuşağının müzikal beğenisinin ne olduğu, hangi faktörlere bağlı olduğu, günümüz teknolojisinin beğeniye hangi yönde etkilediği, kitle iletişim araçlarının yönlendirme sürecindeki işlevi vb. sorulara yanıt aramak çalışmanın başlıca amacını teşkil etmektedir. Z kuşağının müzik beğenisi, popüler kültür ve müzik ile ilgili görüşlerinin neler olduğu yaşadığı evre göz önünde

bulundurularak açıklamak derinlemesine analiz etmek ve yorumlamak çalışmanın diğer amaçlarıdır.

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Z kuşağının müzik beğenisi ile ilgili elde edilen verilerin YÖK, MEB ve diğer ilgili alanlarda çalışma yürüten kişi ve kurumlara fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Z kuşağının müzik beğenisi yönünde doğrudan yapılmış çalışmaların azlığı çalışmaya ayrı bir önem katmaktadır. Bu alanda yapılacak sonraki çalışmalara da bölgesel olarak geniş örneklemlerle veri sunacak olması araştırmayı kıymetlendirmektedir.

1.4. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Araştırmada sadece Adana İlinin merkez ilçelerinden Yüreğir, Sarıçam, Seyhan, Çukurova ilçelerindeki z kuşağı olarak kabul edilen bireyler konu edilmiştir. Çalışma, 2018 yılında yapılan ankete katılan 880 gönüllü z kuşağı bireyi ile sınırlıdır; Ayrıca *z kuşağı* ifadesi tüm araştırma boyunca lisede okuyan gençlerle sınırlı tutulmuştur.

1.5. VARSAYIMLAR

Araştırmada kullanılan anket tekniğinin gerekli verilere ulaşmak için yeterli olduğu varsayılmıştır. Anketlerin yapıldığı ilçelerin, ekonomik olarak sırasıyla alt gruptan, orta ve üst gruba doğru oluştuğu varsayılmıştır. Bunun yanı sıra mevcut bölgedeki z kuşağı bireylerin bulunduğu ilçe ile benzer ekonomik ve kültürel düzeyde olduğu varsayılmıştır. Lise evresinde eğitim görmekte olan gençlerin z kuşağını temsil ettiği varsayılmıştır. Diğer sayıltı ise anket sorularına verilen cevapların objektif ve doğru olduğu varsayılmıştır.

1.6. TANIMLAR

Dijital: “Verilerin bir ekran üzerinde elektronik olarak gösterilmesi” (TDK, agis, 2018).

İnovasyon: “Yenileşim” (TDK, agis, 2019).

Bebek Patlaması: “1947 – 1964 yılları arasında doğan bireyleri kapsamaktadır. İkinci Dünya Savaşı’ndan hemen sonra yaşanan nüfus patlamasında doğan 1 milyar bebeğe *Baby Boomers* ismi verilmiştir. Bu kuşak çok önemli teknolojik ve ekonomik gelişmelere tanık olmuştur. Bu kuşak dünya üzerinde birçok etki yaratmıştır. Bu

kalabalık nüfus sayesinde ekonomi canlanmış, tüketim toplumu ortaya çıkmış, şehirlerin etrafında yeni yaşam alanları oluşmuş ve gelişmiştir” (Büyüksü, 2017: 7).

X Kuşağı: “1965-1979 yılları arası doğanlara *x kuşağı* denilmektedir. Geçiş dönemi çocukları olarak adlandırılan bu kuşağın o şekilde adlandırılmasının nedeni; söz konusu yıllarda dünyanın önemli değişimler yaşamaya başlamasından kaynaklanmaktadır. Kurallara uyumlu, sadık ve çalışkanlığa önem veren bir kuşak olarak tanımlanıyor”(brandingturkiye, agis, 2019).

Y Kuşağı: “1980-1999 yılları arası doğanlar *y kuşağı* olarak adlandırılmaktadır. Kuşaklar arası farklılığın en çok hissedildiği nesil özelliğini taşırlar. Teknoloji dostu, bireysel, girişimci, rahat, küreselleşmeye başlayan nesildir. Yaşam şartlarında meydana gelen değişimler diğer kuşaklardan farklı tercihlere sahip olmalarını beraberinde getirmiştir”(brandingturkiye, agis, 2019).

Z Kuşağı: “Z kuşağı 2000 ve sonrasında doğmuş kişileri ifade etmektedir. Bilgiye ulaşma kapasiteleri, teknoloji sayesinde, çok daha yüksektir. Erken yaşta eğitim almaya başlayan z kuşağı daha hızlı zihinsel gelişim göstermektedir. X ve y kuşaklarına göre bireysel yaklaşımları daha kuvvetlidir. Sosyalleşme yollarının en belirgin olanı sosyal medyadır. Dijital çağın çocukları olarak kabul edilen z kuşağının aynı anda birçok işi yapabilme yeteneklerinin olduğu bilinmektedir” (Taş ve Demirdöğmez ve Küçüköğlü 2017: 1036).

Meta: “Mal, ticaret malı, sermaye” (TDK, agis, 2019).

Madun: “Alt taraf, bir şeyin aşağısında bulunan yan, 2 buyruk altında bulunan” (Tulum, 2013: 485).

Podcast: “Podcast’ler, bir programın internette bulabileceğimiz bölümleridir. Podcast’ler genellikle orijinal ses veya görüntü kayıtlarından oluşur; ancak bir TV ya da radyo programının, dersin, performansın veya başka bir etkinliğin kaydedilmiş yayınları da olabilir”(apple, agis, 2019).

2.BÖLÜM

İLGİLİ ALAN YAZINI

2.1. İLGİLİ LİTERATÜR

Bu kısımda, araştırma süresince yararlanılan kaynaklara yer verilmiştir. Kısaca açıklanan kaynaklar aşağıda yer almaktadır.

Ufuk TARHAN (2017) “T-İnsan” kitabında, hayatı anlamlandırma, gelecek kaygısı ile başa çıkma geleceği tasarlama ve yeni çıkışlar bulma yönünde, bireysel gelişim ve dönüşüm modeli sunulmuştur. Bunu yaparken Kuşak kavramına ve kuşakların birbirinden farklı olan eğilimlerine dikkat çekilmiştir. Fütürist bir yaklaşımla yeni nesil kuşakların üzerinde durulmuştur.

Sait GÜRBÜZ (2015) “Kuşak Farklılıkları: Mit mi? Gerçek mi?” makalesinde üç kuşak arasında (Bebek Patlaması Kuşağı, X ve Y Kuşağı) önemli farklılıklar olduğu görüşünden hareketle, farklı kuşaklara mensup işgörenlerin, iş ve örgüte ilişkin temel tutumlarının bireysel değerlerinin ve iş ahlâkı değerlerinin farklılaşıp farklılaşmadığını tespiti istenmiştir. Araştırmada, yalnızca duygusal bağlılık ve iş ahlâkının boşa zaman geçirmeme boyutu bakımından kuşaklar arasında anlamlı olabilecek farklılıklar incelenmiştir. Kuşaklar arası farklılıklara ilişkin zayıf kanıtlar elde edildiğinden, kuşakların değer ve tutumlarının farklı olduğuna dair yaygın olan algı destek bulunmamıştır. Kuşak farklılıklarına dair sistematik araştırmaların kısıtlı olduğu ayrıca; ABD kökenli kuşak sınıflandırmasının, Türkiye bağlamında geçerliliğinin kuşkulu olduğu söylenmiştir.

Canan ÇETİN ve Serol KARALAR (2016) “X, Y ve Z Kuşağı Öğrencilerin Çok Yönlü ve Sınırsız Kariyer Algıları Üzerine Bir Araştırma” makalelerinde, x, y ve z kuşağı öğrencilerin çok yönlü ve sınırsız kariyer algılarını değerlendirmişlerdir. Y kuşağı bireylerin çok yönlü ve sınırsız kariyer algılarının diğer kuşaklara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Çalışmada ayrıca cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, gelir düzeyi ve tam zamanlı iş deneyimi değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar ortaya konmuştur.

Elif Başak SARIOĞLU (2018) “Y’leri Anla, Değiştirme” kitabında, kuşak kelimesinden yola çıkılmıştır. Tüm kuşakların özellikleri genel olarak açıklandıktan sonra kuşakların farklılıklarına değinilmiştir. Özellikle iş hayatında çoğunluğu temsil etmek üzere olan y kuşağının kariyer yolculuğu irdelenmiştir.

Kübra KAVALCI ve Sevtap ÜNAL (2016) “Y ve Z Kuşaklarının Öğrenme stilleri ve Tüketici Karar Verme Tarzları Açısından Kararlaştırılması” çalışmalarında tüketici davranışlarının karmaşık ve anlaşılması zor süreçlerden oluştuğu fikrinden yola çıkmıştır. Tüketicinin karar aşamasında iç ve dış çevrede yer alan birçok faktörden etkilendiği anlaşılmıştır. Bunlardan biri de öğrenmedir. Her bireyin kendine özgü bir öğrenme stili olduğu ve tüketici olarak neyi tercih edeceğini de öğreneceği vurgulanmıştır. Bu çalışmada y ve z kuşağı bireylerin karar verme ve öğrenme stilleri arasındaki ilişki araştırılmıştır.

Ebru ARDIÇ ve Adnan ALTUN (2017) “Dijital Çağın Öğreneni” makalelerinde kuşak kavramını etraflıca açıklamışlardır. “Dijital Çağın Öğreneni” olarak adlandırdıkları z kuşağının davranışlarına dair çeşitli genellemeler ortaya koymuşlardır. Çalışmada z kuşağının teknoloji konusunda oldukça fazla bilgi ve beceriye sahip bireyler oldukları üzerinde durulmuştur. Ayrıca bu kuşağın teknolojiyi bir sosyalleşme aracı olarak kullandıkları gibi öğrenme etkinliklerinde de kullandıkları vurgulanmıştır. Çalışmanın sonunda z kuşağının yaratıcılıklarını destekleyecek uygulamalara yönlendirilmeleri, eğitim ortamlarında kullanılmak üzere içerik açısından zengin dijital eğitim materyalleri hazırlanması önerilerinde bulunulmuştur.

Joeri Van Den BERGH ve Mattias BEHRER (2016) “Markalar Nasıl Genç Kalır” kitaplarında, reklam ve pazarlama açısından en kritik kesimi temsil ettiğini düşündükleri, y ve z kuşaklarının davranışlarını neye göre şekillendirdiklerini anlamaya çalışmışlardır. Pazar araştırmalarıyla z kuşağının sektördeki etkisini ortaya koyarak, vaka çalışmalarıyla sektöre ışık tutmuşlardır.

Fulden BÜYÜKUSLU (2017) “Z kuşağının İş Yaşamından Beklentileri Konusunda Bir Araştırma” yüksek lisans tezinde; z kuşağının çalışma hayatından beklentileri, diğer kuşaklarla yaşadığı çatışmalar ve bunları engellemek adına şirketlerin atması gereken adımlarla ilgili veriler bulunmaktadır. Dünya üzerinde yaşanan değişimler ve gelişmeler kuşak farklılıklarını doğurmaktadır. Çalışmada işletmeler tarafından bakıldığında çalışanlarını ellerinde tutabilmek için değişikliklere ayak uydurmaları gerektiği fikrinden yola çıkmıştır. Z kuşağı bireylerden bahsedilmiş ve bu kuşağın beklentileriyle ilgili anket uygulaması yapılarak veriler oluşturulmuştur. Yanıtlar doğrultusunda analiz yapılmıştır.

Fatih SÖNMEZ (2006) “Sosyal Medyanın, Z Kuşağı Tüketicilerinin Satın Alma Davranışları Üzerindeki Etkisi” yüksek lisans tezinde: Bilişim çağında doğan z kuşağının, sosyal medya kullanımında önemli bir yere sahip olduğu düşüncesi üzerine temellendirilmiştir. Z kuşağının yakın gelecekte pazarda daha aktif tüketiciler olarak işletmeler için çok daha büyük bir önem kazanacakları öngörülmektedir. Bu çalışmada z kuşağı bireylerinin satın alma davranışlarının, sosyal medya araçlarından ne şekilde ve ne ölçüde etkilendiği belirlenmeye çalışılmıştır.

David STİLLMAN ve Jonah STİLLMAN (2017) “İşte Z Kuşağı” kitaplarında, z kuşağının iş hayatına etkisi konu alınmıştır. “Dijital yerliler” olarak isimlendirilen z kuşağı önceki kuşakların karakteristik özellikleriyle kıyaslanmıştır. Ayrıca birçok z kuşağı gencin görüşlerine de yer verilmiştir.

H. Yunus TAŞ ve Mehmet DEMİRDÖĞMEZ ve Mahmut KÜÇÜKOĞLU (2017) “Geleceğimiz Olan Z Kuşağının Çalışma Hayatına Muhtemel Etkileri” makalelerini, literatür taramaları ve bu kuşaklı üniversite öğrencilerinden, gözlem yoluyla yapılan bazı tespitlerle tamamlanmışlardır. Bu çalışmanın amacı z kuşağı denen ve bazı kaynaklarda 1995 yılından sonra doğanlar, bazılarında ise 2000 yılı ve sonrası kuşak olarak nitelendirilen nesil özelliklerini belirlemekle beraber, istihdamları konusunda işletmelerin, kurumların, firmaların vb. kuruluşların takınacakları ve takınmaları gereken tavırları ve işletme politikalarını ortaya koymayı amaçlamışlardır.

Ayhan EROL (2017) “Popüler Müziği Anlamak” kitabında, popüler müzik kültürel kimlik bağlamında incelenmiştir. Kültürel kimliği oluşturan, pekiştiren, dönüştüren birikimi anlamaya yardımcı olacak kavramsal çözümler yapılmış bunların etkin kullanıldığı kurumsal çerçeve önerilmiştir.

Uğur KÜÇÜKKAPLAN (2013) “Arabesk Toplumsal ve Müzikal Bir Analiz” kitabında, Türkiye’de en çok dinlenen müzik türlerinden olan arabesk müziğin tarihsel süreci incelenmiştir. Siyasi ve toplumsal dönüşüm sürecinde, evrilen ve barındırdığı öğelerle farklı müzik türleriyle eklemlenen arabesk müziğin Türkiye’deki popüler müziği etkileyen önemli etkenlerden olduğu ortaya konulmuştur.

Murat ÖZYILDIRIM (2013) “Arap ve Türk Musikisinin XX. Yüzyıl Birlikteliği” kitabında, Türk-Arap musikisi ve sanatkarları arasında XX. yüzyıldaki ilişkileri incelenmiştir. Türkiye’de Şark Musikisi tartışmalarına değinilmiştir.

Uğur KÜÇÜKKAPLAN (2016) “Türkiye’nin Pop Müziği” kitabında, pop müzik, İracılar, besteciler, söz yazarları, aranjörler ve çeşitli akımlardan hareketle geniş bir perspektifte ele alınmıştır.

Güneş AYAS (2018) “Müziği Boğan Gürültü-İdeolojinin Kıskaçındaki Musiki” kitabında, Osmanlı toplumunda geniş bir sosyal zeminde birlikte icra edilen müziğin ideolojinin bir parçası haline gelerek Doğu-Batı-Türklük üçgeninde kimliğini yitirşini irdelemektedir. Ayrıca kitapta, müziğin yüksek kültür-popüler kültür gibi kavramların arasında kaldığı vurgulanmış, konu etraflıca incelenmiştir.

Öznur YILMAZ (2017) “Türkiye’de Popüler Müzik Tartışmaları” kitabında, Türkiye’de popüler müzik tartışmalarıyla ilgili olan geniş literatürü araştırmış, bu ana argümandan hareketle sınıflandırmıştır.

Umut ALBAYRAK (2015). “Müzik Beğenisinde Kültürel Sermaye ve Kültürel Elitizm: Kıbrıs Örneği” doktora tezinde, Kıbrıs örneğinden yola çıkarak insanların müzik beğenisinin şekillenişinde kültürel sermaye ve kültürel elitizm kavramlarının etki boyutu, iki toplum özelinde ve ortaklıkları gözetilerek incelenmiş, çıkan sonuçlar bu kavramlar ışığında değerlendirilmiştir. Müzik ve müzik beğenisi üzerinde durularak, müziğin insan hayatındaki işlevlerine ve müzik beğenisi, sosyal sınıf, beğeni, eğitim ilişkisine değinilmektedir.

Gülay KARŞICI (2007) “Müzik Beğenisinde kültürel Etkenler Bir fMRI Çalışması” doktora tezinde, müzik beğenisini oluşturan etkenler incelenmiş ve katılımcıların tepkilerinin beyinde izlenebilirliği araştırılmıştır. Katılımcıların ifade ettiği müziksel tercihler ve dinletilen müzik örneğini beğenme durumu ile fMRI taramasından çıkan beyin görüntülerinin sonuçları karşılaştırılmıştır. Kültürel etkenlerin müzik beğenisine olan katkısının ve insan beyinde müziği beğenme bölgesinin belirlenmeye çalışıldığı bu tezde; istatistiksel olarak anlamlı bir sonuca ulaşılamasa da, kültürel olarak etkilenmenin kişinin söylemlerini değiştirdiği varsayımı doğrulanmıştır. Müzik beğenisini tanımlama yolunda verilen uğraşların aslında net şeyler ortaya konamayacağı saptanmıştır.

2.2. KONU İLE İLGİLİ ALAN YAZIN

2.2.1 Adana İli Tarihi

“Bilindiği kadarıyla Adana’yı yönetim altına alan ilk uygarlık (M.Ö. 1900) Luwi (Luvi) krallığıdır. Adana daha sonra, Arzava, Kizvatna, Hitit, Kue, Asur, Kilikya, Pers, Makedonya, Selökid krallıklarının, Çukurova korsanlarının, Roma ve Bizans imparatorluklarının yönetimi altında kalmıştır” (Adana Güçbirliği Vakfı, 1999: 80).

“Roma döneminde Adana Romalı kolonilerin merkeziydi. IV. ve V. yüzyıllarda dağlarda oturan İzoriler, Adana’yı yağmalamışlardı. Harap olan Adana Bizanslılar zamanında yeniden onarıldı” (Karasandık, 2012: 16-17).

VII. Yüzyılda ise Arap-İslam egemenliğine giren Adana, daha sonra kurulan Kilikya Ermeni Krallığı’nın yönetimine girmiştir. 1071 yılındaki Malazgirt savaşından sonra Oğuz (Türkmen) Türklerinin Anadolu’ya topluluklar halinde yerleşmeye başlamasından çok daha önce de çeşitli Türk topluluklarının Anadolu’ya geldikleri bilinmektedir” (Adana Güçbirliği Vakfı, 1999: 80). “Adana X. Yüzyılda Rum’ların , XI. Yüzyıl sonlarında Büyük Selçuklu Devleti’nin ve bir müddet Haçlıların eline geçmiş, XII. Yüzyılda kısa bir süre Anadolu Selçukluları idaresine girmiş ve bunlardan tekrar Bizans İmparatorluğu ile Kilikya Ermeni Prenslikleri arasında el değiştirmiştir” (Eskisürmeli, 2007: 1).

Osmanlı öncesi 1071’den itibaren bölgede Oğuzlardan Kayıhan, Bayat, Döğer, Yazır, Dodurga, Avşar Beydilli, Salur, Peçenek, Çepni Yapır, İğdir, Kınık ve Yüreğir kollarına mensup topluluk ve aşiretler vardı. 14. yüzyılın ortalarında bölgede Ermeni Krallığı’nın hakimiyetine son veren Memlükler yer aldı. Memluk sultanı 1353’te Dulkadiroğulları Karaca Bey’in yerine Türkmen Beyliği’ne Ramazan Bey’i getirmesiyle 1517’ye kadar bölgede Ramazanoğulları dönemi, başladı. 1517’de Osmanlı topraklarına katılan bölge 1608’e kadar kadar Ramazanoğulları’nın babadan oğula geçen valiliğiyle yönetildi. (Karasandık, 2012: 16-17).

“I. Dünya Savaşı’ndan sonra Adana ve çevresi Fransa tarafından işgal edilmiştir. 5 Ağustos 1920’de Mustafa Kemal, Fevzi Bey(Çakmak) ve milletvekilleri Pozantı’ya gelerek burayı il merkezi haline getirmişler ve Pozantı Kongresi’ni yapmışlardır. 1920 Kasım ayında Fransızlar yenilgiye uğramışlar ve imzalanan Ankara Antlaşması’na uygun olarak 5 Ocak 1922’de Fransız işgalinden kurtarılmıştır” (TÜİK, 2012, 7).

2.2.2 Adana İlinin Coğrafi Yapısı

“Seyhan nehrinin iki yakasında kurulmuş olan şehir, 36 derece 59 dakika kuzey enlemleri ile 35 derece 20 dakika doğu boylamları arasında yer almaktadır” (Çanak, 2013: 4). “Adana Türkiye’nin güneyinde, Akdeniz Bölgesi’nin doğusunda yer alan 14.030 km² yüz ölçüme sahip olan ilimizdir. Yeni kurulan ilçeleriyle birlikte 15 ilçesi, 46 belediyesi ve 550 köyü bulunmaktadır. Adana kuzeyde Kayseri, doğusunda Gaziantep ve Kahramanmaraş, batısında Niğde ve Mersin, güneydoğusunda ise Hatay illeriyle çevrilidir” (Yılmaz, 2010: 1).

“Seyhan ve Ceyhan nehirleri ile Berdan Çayının taşıdığı alüvyolardan oluşan Misis Dağlarından Akdeniz sahillerine kadar uzanan Çukurova ülkemizin en geniş delta ovasıdır” (Adana Güçbirliği Vakfı, 1999: 37-38).

“Adana çevresinde bitki örtüsü Akdeniz iklimi özelliklerini taşımaktadır. Çukurova’nın kuzeyinde yükselen Toros dağları’nın 700-800 metre yüksekliğe kadar kısa boylu bodur ağaçlardan oluşan makiler yaygındır” (Yılmaz, 2010: 7). “Adana ili iklimi dağlık ve ovalık alanlarda farklılık göstermekle beraber Akdeniz ikliminin tipik özelliklerini taşır; yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlıdır. Yüksek bölgelerde yağışlar genellikle kar şeklindedir”(Adana Güçbirliği Vakfı: 1999, 38). “Şehrin ortalama değerlerine bakacak olursak sıcaklık kış aylarında 10 derece, yaz aylarında ise 27 derecedir. Açık geçen gün sayısı 131, kapalı gün sayısı ise 53’tür” (Çanak, 2013: 10).

“Adana, eski çağlardan beri Avrupa’yı Asya’ya bağlayan ulaşım yolları üzerinde bulunmaktadır. Bugün de Türkiye’nin Ortadoğu ile kara ve deniz bağlantısı Adana üzerinden geçmektedir” (Eskisürmeli, 2007: 1). “Anadolu’nun güney kapısı sayılan Gülek Boğazına yakın kurulması, kara, deniz ve ırmaklar üzerinden sağladığı ulaşım, Anadolu ve Mezopotamya ile Doğu Akdeniz arasında köprü konumu, tarıma

elverişli geniş toprakları uygarlık tarihi açısından kenti önemli kılmaktadır” (Karasandık, 2012:12).

2.2.3. Adana İlinin Demografik Yapısı

Adana tarihsel süreçte farklı milletlerden göç almış, ilin günümüz kültürünün oluşmasında etkili olan bu durum belirli sebeplere bağlanmıştır. “Adana tarih boyunca çeşitli medeniyetlerin geçiş noktasında bulunduğundan önemli bir yere sahiptir. Osmanlı Devletinde de bu önemini korumasından dolayı yoğun göç alan bölgeler arasında yer almıştır” (Eskisüremeli, 2007: 48).

Adana ilinin kültürünü oluşturan önemli yapı taşlarından biri yörüklerdir. “Selçuklulardan Osmanlı İmparatorluğu’na uzanan yüzlerce yılda yaşamsal ve kültürel özelliklerini fazla değişmeden koruyan Yörükler, XIX. yy Çukurova’sında önemli bir yer tutmaktadır. Bu yarı yerleşik ya da yerleşik yaşamda ortaya çıkan Türkmen- Yörük kültürü, Çukurova’nın yüzlerce yıllık kültür birikiminin etkilerini taşıırken, günümüzdeki Adana kültürünün temelini oluşturuyordu” (Öztürk, 2015: 9).

Bir ilin, ekonomik yapı ve sosyal yaşantısını ortaya çıkarmak açısından nüfus önemlidir. “Cumhuriyetin ilk yıllarında nüfusun önemli bir kısmı köylerde yaşamaktaydı. Bu oran, yıllar itibari ile kentler lehinde bir gelişme göstermiştir. Nüfusun yerleşim yerleri arasındaki değişiminin en önemli nedeni, köyden kente olan göçlerdir” (Güreşçi, 2010: 79).

“1960’lı yıllarda tarıma dayalı sanayileşme hızlı bir gelişme göstermiş, bu arada köyden şehire yoğun bir göç yaşanmaya başlamış ve giderek sanayide çalışan nüfus artmıştır. Köydeki insanın şehre taşınması ile tarım sektöründe doğan işgücü açığı Güneydoğu Anadolu illerinden getirilen tarım işçileri ile giderilmeye çalışılmıştır. Ancak bu insanların bir kısmı geri dönmemiş, bu bölgeye yerleşmiş ve daha sonra yakınlarını da buraya getirmiştir” (Adana Güçbirliği Vakfı, 1999: 1).

Adana’nın 1950-1970 arasındaki sanayileşmesi, ticaretin hızlanması ve makinalı tarıma geçiş yüzlerce yıllık kültürel yapıyı derinden sarsmıştır. Bu dönemde önce kentte giyim kuşam beslenme, inançlar vb. geleneksel kültürel öğeler çağdaş biçimler almaya başlamıştır. Kent ve köy arasında kültürel bir ayrım ortaya çıktığı gibi kent içi ayrımlaşma da görülmektedir. Üst gelir guruplarının bulunduğu yerleşme kesimlerinde değişik

bir yaşayış biçimi oluşurken, gecekondularda yaşayan işçi kesimlerinde de geleneksel toplum yapısı, bir ölçüde direnmekle birlikte, yeni koşullara uymaya başlamıştır. Geleneksel düğün, ölüm törenleri, türkülerin etkinliği bölgeler arasında farklılıklar göstermektedir. (Öztürk, 2015: 10).

“Adana ilinin Tük verilerine göre 2018 sayımında nüfusu 2 220 125 olarak gösterilmektedir. 15-19 yaş aralığında olan kişi sayısı ise 178.701 kişidir 1985-1990 yıllarında yapılan çalışmada ilin aldığı göç 124.479 verdiği göç 97.545’dir Daha sonraki yıllarda yapılan tüm ölçümlerde kentin göç verdiği görülmektedir. Son yapılan ölçümlerde İlin 2016- 2017 yılları arasında; 49 509 kişi göç aldığı, 62 834 kişi göç verdiği, nüfus artış hızının ise % 6,7 olduğu görünmektedir” (TÜİK, agis, 2018).

2.2.3.1 Çukurova İlçesi Sosyo-Ekonomik Durum

“Adana ili Çukurova ilçesi 2018 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfus 365.735 kişidir. Bunların 176.561 erkek, 189.174 kadındır. 15-19 yaş aralığında olan kişi sayısı ise 26.522 kişidir” (TÜİK, agis, 2018).

“Çukurova, kuzeyinde Seyhan Baraj Gölü, kuzeybatısında Karaisalı ilçesi, güneyinde Seyhan ilçesi, doğusunda Sarıçam ilçesi, batısında Mersin ili olan bir ova ilçesidir. Çukurova ilçesi, Adana ilinin merkez ilçelerinden birisidir. İlçe Adana ilinin kuzeyinde olup, 27 mahalleye sahiptir. Köyden mahalleye dönüşen yerleşim birimlerinde bulunan vatandaşlar tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlamaktadır” (Çukurova, agis, 2019).

“Çukurova, Orta Toroslarla, Doğu Akdeniz, sahilleri arasında verimli tarım alanlarını kapsamaktadır. Yaz mevsimini sıcak, kurak ve uzun sürdüğü bu yörede kış mevsimi ılık ve yağışlı geçmektedir. Bu iklim özellikleri Akdeniz iklimine aittir” (Yılmaz, 2010: 14).

“İlçe merkezinin ekonomisi, eğitim ve sosyal yaşantı düzeyi diğer İlçelere göre oldukça iyi durumdadır” (Çukurova, agis, 2019).

2.2.3.2 Sarıçam İlçesi Sosyo-Ekonomik Durum

“İsmi ilçe kuzeyinde bulunan Sarıçam ormanlarından almıştır” (Saricam, agis, 2019). “Adana ili Sarıçam ilçesi 2018 yılı TÜİK verilerine toplam nüfus 173.154

kişidir. Bunların 88.404 erkek, 84.750 kadındır. 15-19 yaş aralığında olan kişi sayısı ise 15.018 kişidir” (TÜİK, agis, 2018).

“İlçenin mahalle nüfusu; ilin, Kozan, İmamoğlu, Aladağ, Feke, Saimbeyli ve Tufanbeyli ilçelerinden göçerek yerleşen vatandaşlar ile küçük oranda da İncirlik bölgesinde olmak üzere ülkenin doğu ve güneydoğu bölgesinden göçerek yerleşen vatandaşlardan oluşmaktadır” (Saricam, agis, 2019).

“İlçenin kurulmasından itibaren geçen sekiz yıllık süreçte nüfus her yıl artış göstermektedir. Bunun en önemli nedeni ise Adana il merkezi göz önüne alındığında, ilçede yeni yapılaşmaya çok uygun arsa ve arazilerin bulunması, dolayısıyla gerek TOKİ gerekse vatandaşlar tarafından yeni binaların inşa edilmesi ve buralara il içi göçün gerçekleşmesi olarak değerlendirilebilir” (Saricam, agis, 2019).

2.2.3.3. Seyhan İlçesi Sosyo-Ekonomik Durum

“Adana ili Seyhan ilçesi 2018 yılı TÜİK verilerine toplam nüfus 793.480 kişidir. Bunların 393.872 erkek, 399.608 kadındır. 15-19 yaş aralığında olan kişi sayısı ise 63.625 kişidir” (TÜİK, agis, 2018).

“Kentın ilk kuruluş bölgesi olan bugünkü Seyhan ilçesi, Adana Büyükşehirı'nin dört ilçesinin nüfus bakımından en büyük olanıdır” (seyhan, agis, 2019).“Merkeze yakın Seyhan ilçesi ve bu ilçenin mahallelerinin sosyo-ekonomik statüsünün genel olarak düşük olduğu görülmektedir” (Duman ve Alacahan, 2011: 190).

“!950'den sonra kentın hızla sanayileşmesi, ovalık alanda baraj ve sulama kanallarıyla sulu tarıma geçilmesi ve buna bağılı tarımın özellikle de yüksek nitelikli pamuk tarımının yapılması hızlı bir nüfus artışını beraberinde geirmiştir. Nüfus artışı özellikle konut sorunu ve gecekondulaşmayı arırmışsa da son yıllarda ilçenin kuzey kesimlerinde yürütölen “Kuzey Adana” uydu kent projesiyle planlı kentleşme gelişmektedir” (seyhan, agis, 2019).

“Seyhan İlçesi kentsel dönüşüm konusunda en çok talep gören bölgesidir. Merkez ilçe olması ve yapılaşmanın yoğun olması Seyhan ilçesine olan ilgiyi de arttırmaktadır” (Sertkaya ve Gençoğlan ve Sezgin,2019: 310).

İlçe merkezinde yaşıyan nüfus heterojen bir yapıya sahiptir.
Adana'da birçok etnik kökenden insanlar harmanlanmış yapı

içinde yaşamaktadır. Bu hızlı göçler ilk olarak kendini 1950’li yıllardan itibaren Türkiye’nin sanayi hamleleri ve kalkınma projeleri kapsamında Adana ili özelde de Seyhan ilçesinde kendini göstermiş bu nedenle de Seyhan merkez ilçesi bölgede çok önemli bir yere sahip olmuştur. Özellikle tarıma dayalı sanayi sektörünün gelişimiyle Adana ili ilk yoğun göçleri almaya başlamıştır. Bu göçlerden en yoğun olarak Seyhan ilçesi etkilenmiştir. İkinci büyük göç hareketi 1990’lı yıllarda Güneydoğu’daki olaylardan dolayı yaşanmıştır. Adana ili özelde de Seyhan merkez ilçesi sadece doğu ve güneydoğu illerinden değil, çevre illerden de yoğun göçler almıştır.(Niğde, Kayseri, Kahramanmaraş, Osmaniye...). Bu göçlerin sonucu etnik farklılıklar ortaya çıkmıştır. Farklılıklar kendini mahalle yerleşimlerinde de göstermektedir: Bazı mahallelerde Kürt kökenli vatandaşlarımız yoğunlukta yaşarken (Dağlıoğlu, Gülbahçesi, Ova, Onur...), diğer mahallelerde Arap kökenli vatandaşlar yoğunlukta yaşamaktadır. (Mirzaçelebi, Havuzlubahçe, Karayusuflu, Kayışlı, Akkapı). Fevzipaşa, Bahçelievler, Gürselpaşa vs. gibi mahallelerde de çevre illerden (Niğde, Osmaniye...) gelen vatandaşlar oturmaktadır. (Seyhan, agis, 2019).

“Seyhan Nehri’nin batı kanadında yer alan Seyhan ilçesi şehrin kültür ve iş merkezidir. D-400 devlet yolu şehri kuzey ve güney olmak üzere ikiye bölen ekonomik bir sınır gibidir. Seyhan’ın D-400 karayolunun kuzeyinde kalan kısmı, şehrin ekonomik olarak gelişmiş yeridir. D-400 boyunca, oteller, kültür merkezleri, ticaret ve iş binaları sıralanmaktadır. D-400’ün güney kısmında kalan şehrin eski merkezi geleneksel ve modern mağazaların şehir sakinlerine sunulduğu pazar alanıdır. Buranın güneyi ise düşük gelirli sakinlerin tercih ettiği bir yerleşim alanıdır” (Seyhan, agis, 2019).

2.2.3.4. Yüreğir İlçesi Sosyo-Ekonomik Durum

Adana ili Yüreğir ilçesi 2018 yılı TÜİK verilerine toplam nüfus 415.198 kişidir. Bunların 208.709 erkek, 206.489 kadındır. 15-19 yaş aralığında olan kişi sayısı ise 35.489 kişidir (TÜİK, agis, 2018).

“Yüreğir ilçesi Güney Anadolu, Doğu Anadolu, İç Anadolu bölgeleriyle, Ceyhan, Kadirli, Kozan ve Aladağ gibi ilçelerden yoğun göç almıştır. Son yıllarda azalmakla birlikte ilçeye gelen göç dalgası çarpık kentleşme ve alt yapı sorunlarını da beraberinde getirmiştir. Yaşanan bu göç dalgası kent uyumunda sıkıntılara sebep olmaktadır. İlçe ılıman iklim kuşağında olması ve arazinin tarıma elverişliliği sayesinde Adana ilinin en çok göç alan ilçesidir” (Yuregir, agis, 2019).

“Yüreğir’e 1960’lı yıllarda tarımsal üretimdeki gelişmelere bağlı olarak başlayan göçler, 1990’lardaki sanayi yatırımları ile beraber artmış bu tarihten sonra yatırımların ve iş gücünün doyum noktasına ulaşması sonucu azalmaya başlamıştır” (Gürbüz, 2007: 10).

“Adana’da tarımda yabancı iş gücü kullanımı oldukça yaygındır. Yüreğir’de Doğu ve Güneydoğu’dan gelen insanların göç ettiği düşünülürse sözü edilen iş gücü kullanımında Yüreğir halkının etkisi oldukça fazladır” (Yuregir, agis, 2019).

“Yüreğir’deki alt ve üst yapı sorunları göç edenlerin kente ve kentsel yaşama uyumunu zorlaştırmaktadır. Bu nedenle şehirleşme yavaşlamakta ve şehire uyum süresi uzamaktadır. Buna rağmen göç edenler kültürel gelenek, görenek ve yaşam biçimlerini Yüreğir’ e taşımışlar ve şehirdeki sosyo-kültürel yapıyla etkileşime girmişlerdir” (Gürbüz, 2007: 11).

2.2.4. Z Kuşağı Gençliği

Z kuşağı kavramını Türk Dil Kurumu şöyle açıklamaktadır: “Yaklaşık yirmi beş otuz yıllık yaş kümelerini oluşturan bireyler öbeği göbek, nesil, jenerasyon bir diğer tanım ise yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş, aynı çağın şartlarını, dolayısıyla birbirine benzer sıkıntıları kaderleri paylaşmış, benzer ödevlerle yükümlü olmuş kişiler topluluğu” (TDK, agis, 2018).

Kuşak kavramının ortaya çıkma süreci ise şöyle açıklanmaktadır:

Kuşakların farklı adlarla anılması bir Amerikan tanımlaması olarak hayatımıza girdi. Dünya savaşlarının zorlu günlerinde hayatta kalabilen ana babaların çocukları olarak doğan kuşak, Baby Boomers (1946-1964) adı ile anıldı. İnsanlık adına yüklenilen sorumlulukların ve ilkelerin sembolü oldu. Hayatlarını çalışmak yetinmek ve çocuklarına yaşanası bir dünya bırakmak üzerine kurdular. Bundan sonrada 20 yılda bir gelen yeni

kuşaklar dünyada farklılaşan sosyal ve teknolojik özellikler sebebiyle değişik kodlarla anılır oldu. (Sarıoğlu, 2018: 9).

Son yıllarda Kuşaklarla ilgili yapılan çalışmaların fazlalığı dikkat çekmektedir. Bu durumun konunun son yıllarda popüler olması ile ilgili olduğu düşünülmektedir. “Magazin ve popüler basının kuşaklara gösterdiği bu yoğun ilgi kuşak yaklaşımının bilim olmaktan ziyade bir popüler kültür konusu olarak ele alındığı yönündeki eleştirileri de beraberinde getirmiştir” (Gürbüz, 2015: 40).

Kuşakların net tarih aralıkları olduğunu söyleyemeyiz. Kaynaklar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Kuşakların kabul gören başlangıç ve bitiş tarihleri arasındaki farklılıkları şu şekilde yorumlanmaktadır: “Farklı kaynaklarda kuşak sınıflandırmalarının değişiklik gösterdiği görülmüştür. Bunun birçok sebebi bulunmaktadır. En önemlisi dünyada yaşanan değişimler her ülkede aynı tarihlerde etkili olmadığı için kuşak sınıflandırmaları ülkelere göre değişiklik göstermektedir” (Büyüksulu, 2017: 4).

Bir diğer çalışmada ise Kuşak tarihlerinden daha çok yaşanmışlıkların farklılıkları ortaya çıkardığı yönünde görüşür. “Uzmanlar kesin doğum tarihleri üzerinde anlaşamasa da hepimizin üzerinde anlaşığı nokta şu: Bir kuşağı anlamak için yaş konusunun ötesine bakıp her kuşağın nasıl ortak bir tarihi olduğunu incelememiz gerekiyor. Bu olay ve koşullar sonucunda her kuşak kendi kuşaksal kişiliğini ediniyor. NASA’nın Ay’a insan çıkarmasını izlemiş bir bebek patlaması kuşaklıyla uzay mekiği Challenger’ın patlamasına tanık olmuş bir x kuşaklıyı kıyasladığımızda tavır ve davranışlarının ne kadar farklı olduğunu görürsünüz” (Stillman ve Stillman, 2017: 39).

Kuşak kavramıyla ilgili unutulmaması gereken bir diğer nokta her ne kadar bireyleri belirli kuşaklara mensup olarak düşünelim de, dahil olduğu kuşağın özelliklerinin tamamını yansıtmaması beklenemez. “Her Kuşağın sahip olduğu değer yargıları ve yaşam tarzlarındaki öncelikleri bir önceki kuşaklara göre farklılık arz etmektedir. Aynı şekilde her kuşağın kendine göre güçlü ve zayıf olarak nitelendirilebilecek özellikleri bulunmaktadır. Ancak, unutulmamalıdır ki; Nesiller tanımlanırken pek çok genelleme ifadesi kullanılmasına karşın, kuşakları bir grubun üyesi olarak konumlandırırken, her bir özelliğini herkesin taşıdığını ifade etmek doğru olmamaktadır” (Sarıoğlu, 2018: 26).

Konu ile ilgili araştırmalar gösteriyor ki kuşaklar için belirlenen tarih aralıkları net değildir ve değişkenlik göstermektedir. Tarih aralıkları ile ilgili yapılan araştırmalardaki farklılıklar, kuşaklara verilen isimlerde de kendini göstermektedir. “Her kuşakta olduğu gibi, grubun da farklı şemsiye isimleri var; *İ-Kuşağı*, *2K nokta.com çocukları*, *dijital yerliler* ve *oğulcu kuşak* bu isimlerden sadece birkaçı bu terimlerin çoğu onları kendilerinden önceki kuşaklardan farklı kılan şeyi vurguluyor” (Büyükuslu, 2017: 355).

Z kuşağının özelliklerinden bahsetmek gerekirse: “Yeni teknolojileri, interneti, sosyal medyayı en yoğun kullanan kesim. Ne x’lerle ne de y’lerle yıldızları barışıyor. Yeni teknolojilerin ve iletişim kanallarının içine doğdukları için sürekli bağlı, iletişim ve etkileşim halinde oldukları bir eko-sistemin yörüngesinde yaşıyorlar” (Tarhan, 2017: 74).

Bir diğer kaynaktan ise z kuşağı bireyi şu şekilde tanımlanmaktadır:

2000 sonrası doğan kişilerin oluşturduğu z kuşağı ise aşırı bireyselleşme ve sonrasında yaşanan yalnızlık hissinden dolayı yeni sessiz kuşak ya da derin duygusal olarak da adlandırılır. *İnternet kuşağı* olarak da adlandırılan bu kuşak, iletişim teknolojisinin en gelişmiş döneminde doğmuş olmanın etkisiyle, farklı online ağlara ye olabilmekte ve bu ağlar üzerinden yoğun bir şekilde sosyalleşebilmektedir. İşbirlikçi, yaratıcı, yalnız yaşamayı tercih eden, konuşma yerine yazılı iletişime daha yatkın bir nesil olduğu söylenbilir. (Sarioğlu, 2018 :27).

Z kuşağının tanık olduğu olaylar bu kuşak bireylerinin davranışlarının şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır.

Z kuşağını şekillendiren eşsiz olay ve durumların olduğunu kesinlikle söyleyebiliriz. Bu yüzden kuşaklarına özgü farklı bir kişilikleri var. Büyük durgunluk, terörizmle savaş, silahlı okul saldırıları ve iklim değişimiyle geçen bir çocukluk düşünün. Aynı zamanda eşcinsel evliliği gibi başka kuşakların çocukluğunda tabu olan şeyler Z kuşağı için normal. Bunlara ilk siyahi başkanı ve iPhone’un icadını da eklersek z kuşağı dünyaya

doğal olarak farklı bir mercekten bakıyor. (Stillman ve Stillman, 2017: 39).

Z kuşağının en temel özelliği ise onların dijital dünyanın içine doğmuş olmalarıdır. “Z kuşağı neredeyse tamamen dijitalleşmiş ve küresel olarak bağlantılı bir dünyada yetişen ilk kuşak. Bilgisayarlar olmadan önceki hayatı hayal bile edemiyorlar ve genellikle çevrimiçi yaşıyorlar” (Büyükuslu, 2017: 358).

“Z kuşağı bireyleri, teknolojiye ve sanal ortamlara duygusal olarak bağlıdırlar. Teknoloji ve sosyal medya, z kuşağının sosyal hayatının en önemli parçalarından birisidir. Teknoloji ve sosyal medyanın olmadığı bir dünyayı hayal etmek, bu kuşak için oldukça zordur. Örneğin ABD’de yapılan bir araştırmaya göre bilgisayar ve cep telefonu kullanımına izin verilmeyen çocukların %79’unda stres belirtileri gözlenmiştir” (Grail Research, 2011: 8 akt: Sönmez, 2016: 125).

Z kuşağının dijital hayatı, fizikselle birleştirdiğini görüyoruz bu durum yeni kavramların doğmasına neden olmaktadır. “Z kuşağı teknolojideki hızlı ilerlemeler sonucunda fizikselle dijital arasındaki bariyerlerin kalktığı bir dünyada yaşıyor. Biz buna *fijital* diyoruz” (Stillman ve Stillman, 2017: 39).

Günlük yaşantımızda hızla yerini alan dijital devrim sosyal hayatın ve ekonominin her segmentindeki inovasyonlarla yaşamımızı sarmaladı. Bu devrim 1990’dan beri yepyeni bir dil yararmıştır. Artık yaşamımız dijital kodların egemenliğinde biçim değiştirdi. Bu dil bilgisayarlardan cep telefonlarına, güvenlik sistemlerinden sağlık taramalarına, akıllı arabalardan akıllı evlere kadar her yerde. Yepyeni bir ekonomi yepyeni bir kültür doğdu. Dijital devrimin neredeyse hergün farklılaşan işlem kapasiteleri ve işlem alanları zihnimizi zorluyor. (Sarıoğlu, 2018: 11).

“Bebek patlaması kuşağı, x ve milenyumuların birlikte büyüdüğü ağ ve kablolu televizyonlar bize sadece eski değil, kısıtlayıcı hatta sıkıcı geliyor. Öbür kuşaklar okuldan eve gelip televizyonu açtiklarında yayında ne varsa onu izlerken benim kuşağım keyfine göre ne izleyeceğine karar veriyor. Eğlencemizi tam olarak istediğimiz şeye uyarlayabiliyoruz. Bilgisayar, telefon ve tabletlerimizi açmamız yeterli” (Stillman ve Stillman, 2017: 39).

“Jwt intelligence tarafından yürütülen araştırmalar z kuşağı mensuplarının %86’sının sürekli çevrimiçi olarak akıllı telefonlarını gün içinde çok sık kullandığını gösteriyor. Araştırmaya katılan gençlerin %70’i her gün en az 2 saat Youtube içeriği seyrettiklerini ve %36’sıda video platformunda günde 4 saatten fazla vakit harcadıklarını belirttiler” (Bergh ve Behrer, 2016: 359).

Z kuşağı bireyinin, her ne kadar çevrimiçi kaldıkları saatlerin uzunluğu dikkat çekici de olsa, odaklanma sürelerinin azlığı ise şaşırtıcı düzeyde azdır. “Araştırmalar gösteriyor ki z kuşağının dikkatini bir şeye yoğunlaştırma süresi, önceki kuşakların aynı yaşlarda sahip olduğundan daha kısa. Z kuşağının ortalama odaklanma süresi 8 saniye. Bu süre 2000 yılında ölçülen 12 saniyelik süreye kıyasla daha düşük.” (Stillman ve Stillman, 2017: 39).

Tüm bu bilgileri ışığında z kuşağı bireyinin genel olarak olumlu ve olumsuz özelliklerini sıralamak gerekirse:

“Z kuşağının olumlu yönleri

- Ne istediklerini biliyorlar.
- Bireysel ve bağımsız çalışmak özelliği taşıyorlar.
- Dürüstler.
- Hiçbir Komplekse girmeden kendilerini rahat ifade edebiliyorlar.
- Girişimcilik yönleri ve istekleri fazla
- Farklılığın kutlandığı ve benimsendiği renkli bir iş hayatı ve daha az hiyerarşı talep ediyorlar.

Z kuşağının olumsuz yönleri

- Sadakatsizlik ve kolay vazgeçmeleri şirketler için sorun olabilir.
- Ben merkezli olmaları takım çalışması gerektiren işlerde sorun yaşanmasına neden olabilir” (Taş ve Demirdöğmez ve Küçükoğlu: 2017, 1039).

Z kuşağı bireylerin tüm bu özelliklerinin ışığında müziğe olan ilgilerinin de benzer doğrultuda olduğu anlaşılmaktadır. Sürekli çevrimiçi olan bu kuşak gençleri, Müziğe çok hızlı bir şekilde ulaşabiliyor, farklı programlarla ücretsiz

dinleyebiliyorlar. Tüm bu imkânların içinde alternatiflerinin çokluğu, z kuşağı bireylerinin tercihlerini de çeşitlendiriyor.

“Bu kitlenin müzik ile de yakından ilgili olduğu görülüyor. Çocuklar Musically’i kullanıp konuşurken, aynı zamanda Shazam hakkında da konuşuyor ve uygulamayı öneriyorlar. Musically bir video hazırlama ve sosyal ağ uygulaması; uygulama içerisindeki ses efektini kullanarak videolar oluşturuyorlar ve uygulama üzerinden diğer kullanıcıların oluşturduğu videoları izleyebiliyorlar, burada takip ettikleri fenomenlerden de etkileniyorlar.” (dijitaltopuklar, agis. 2018).

2.2.5. Müzikal Beğeni

“Müziğe yüklenen anlamlar sadece bir duygu ve düşünce durumu yaratmakla kalmaz. Müzik geri yansıttığı anlamlarla aynı zamanda kişisel ve toplumsal bir sembol haline gelir” (Şenel, 2017: 13).

Müziksel beğenin şekillenmesi belirgin tek bir sebeple ilişkilendirilemeyecek kadar çok etkeni olan bir olgudur. Özellikle içerisinde yaşanılan toplumdan ayrı düşünülemez. “Bir müzikal ürün içinden çıktığı toplumsal yapının özelliklerini yansıtır. Bu anlamda müzik toplumsal alanla ve anlamla iç içedir, özellikle kültürel anlam dünyasının anlaşılmasında önemli veriler verir” (Işık ve Işık, 2013: 63).

Başka bir çalışmada Le Blanc, Sims, Sivola ve Obert (1996) yaşları 6 ile 91 arasında 2,262 katılımcıya müzik beğeni testi yapıyor. Deneklerden batı sanat müziği, caz ve rock türlerinden oluşan 18 örnek parçayı dinledikten hemen sonra tercih etmeleri isteniyor. Elde edilen sonuçlarda lise düzeyindeki öğrencilerin ortaokul düzeyindeki öğrencilere göre daha farklı tercihlere yöneldiği, bununla birlikte liseli öğrencilerin tercihlerinde daha sabit fikirli ve ısrarcı, ortaokul öğrencilerinin daha esnek olduğu gözleniyor. Yetişkin dinleyici grubunda ise tercih esnekliğinin yine gerilediği fakat tercihlerinin genç dinleyicilere göre daha kararlı olduğu görülüyor. Ayrıca çalışma sonunda uygulanan müzik stilleri testinde farklı sosyo-ekonomik sınıflardan gelen insanların verdikleri karakteristik yanıtlardan genel bir “müzik tercihleri” sınıflaması oluşturuluyor. (akt. Erdal, 2009: 5).

“Müzik tercihleri insanların hem başkalarını algılayışına hem de başkaları tarafından algılanışlarına etki eder. Çünkü kişinin müzik tercihleri tek başına estetik bir zevk olmaktan çok daha fazlasıdır. Müzik zevkinin belli bir müzik zevki grubuna (Zevk topluluğu)ait olmak ve bu grubun müzik dışındaki değerlerini ve hatta yaşam tarzını da benimsemekle gelişen bir şey olduğu ileri sürülmektedir” (Şenel, 2013: 83).

“Müzik birleştirici bir ortam yarattığı kadar aynı zamanda sosyal farklılıkların daha köşeli bir halde görünmesine de aracılık eder. Örneğin arabesk müziği duyan birçok kişinin zihninde bu müziğin temsil ettiği gruplar ve farklı bir yaşam biçimi şekillenebilir” (Işık ve Işık, 2013: 26).

Türkiye’de müziğe, taşıyabileceğinden çok daha büyük bir anlam yüklendiğini belirtmeliyiz. Son yüz elli yıldır müzikle ilgili tercihlerimizi ahlaki, ideolojik ve politik tercihlerimizle ilişkilendiriyoruz. Bir müziği sevmek bile çoğu zaman bir davanın neferi olmayı gerektiriyor veya başka bir müziği sevmek bu davaya ihanet etmiş olmanın göstergesi sayılabiliyor. Dolayısıyla müzik zevkleri genellikle negatif bir şekilde, yani seilmeyen müziğin damgalanması yoluyla ifade ediliyor. Batılılaşma sürecinde yaşadıklarımız öyle bir meşruiyet bunalımına sebep oldu ki, kültürle ilgili her tercih ideolojik kalıplar içinde meşrulaştırılmak zorunda kaldı. Bu, tartışmanın her iki tarafı içinde geçerli. Batı müziği Türkiye’ye büyük ölçüde ideolojik bir form içinde girdi. Batı müziği tercih etmek, medeniyeti, ilerlemeyi, bilimi tercih etmek demektir. Geleneksel müziğimizde ısrar edenler ise köhnemiş bir medeniyeti, ilkilliği, geriliği hatta gericiliği savunmakla suçlandı. (Ayas, 2018: 306-307)

2.2.6. Popüler Müzik Kültürü

Kültür toplumların kendilerini ifade etmekte kullandıkları bir nevi giyim kuşamlarıdır. Bu giyim kuşam bir çok öğeden oluşmaktadır. “Kültürü meydana getiren her bir öğe toplumsal yapının oluşmasında son derece önem taşımaktadır. Toplum kendine ait olan bir anlam dünyası kazandıran ve ona kimliğini veren kültür, aynı zamanda geleceğe açılan bir kapı niteliğindedir” (Küçükkaplan, 2013:17).

“Kültürün verili bir yapı olmadığından ve sürekli yeniden inşa edilen karmaşık bir bütün olduğundan hareket edildiğinde, müziği ve elbette ki popüler müziği, sosyo-kültürel oluşum, değişim ve onun yeniden inşa sürecinin özgül uğrağında ortaya çıkan bir biçimlenme olarak görmek gerekir” (Erol, 2017: 77).

“Modernleşme sürecinin bir parçası olan ve kültür üzerinden biçimlendirilen bir diğer kavram da popülerdir. İki farklı tanımla yapılan kavramın daha yaygın olan ticari tanımı, çoğunlukla beğenilen ve tüketilen anlamına gelmektedir” (Küçükkaplan, 2013: 17).

Türkiye’de popüler müziğin şekillenmesi, Batıdakinden farklı bir doğrultuda gerçekleşmiştir. Bunun temel sebebi, Türkiye’nin toplumsal yapısının Batı’dakinden farklı bir tarihsel süreç sonucu oluşmasıdır. Bu farklılığı iki boyutuyla ele almak mümkündür: Birinci boyut, Osmanlı’da sınıfların Batı’dakinden farklı olmasıdır. Osmanlı, Batıdaki gibi bir aristokrat sınıfa sahip değildir. Müzik, Batıda sınıfların keskin çizgilere sahip olması sebebiyle birbirinden ayrılabilir durumdadır. Lakin Osmanlı’da sınıfların Batıdaki şekliyle çizili olmaması müziği de sınıfsal bir zemine tartışmayı zorlaştırır. İkinci boyut Türkiye’nin batılılaşma serüvenidir. Bu süreçte kurumlar yeniden Batılı tarzda örgülenmiştir. Kültürel alanda yapılan müdahaleler ve amaçlanan toplumsal dönüşüm, toplumda bir takım sorunlara yol açmıştır. Süreç boyunca bu dönüşüme uyum olduğu kadar direnç de gerçekleşmiştir. (Yılmaz, 2017: 12).

Bazı çevrelerce popüler müziğin Türkiye’deki önemli olgularından biri de Arabesktir. “Arabesk de pop da birbiri ardına gelen değişimlerin izlerini taşıyan kentin ürünüdür ve popüler müziktir” (Erol, 2017: 262). Bu bilgiler ışığında arabesk

müziğin ülkemizde şekillenmesinin tarihsel sürecine dikkat çekmek gerekmektedir. Türklerin geniş coğrafyalarda hüküm sürdüğü bilinmektedir. Bu sayede farklı milletlerin kültürlerini tanıma imkânı bulmuşlardır. Bunlardan biri de Arap kültürüdür.

“Türkleri ve Arapların birbirlerinin kültürlerini yakından tanımalarının ve etkilenmelerinin bir yansımasıda musikide görülmektedir. Yüzyıllar boyunca Anadolunun güneyinden Mısır’a Irak’tan Lübnan’a kadar birçok yerde iç içe yaşayan bu iki kadim millet, kuşkusuz musikide de birbirlerinin etkisi altında kalmaktadır” (Özyıldırım, 2013: 9). Tüm bu bilgilerin ışığında müzikal geleneklerin, kültürel aidiyetin bir sembolü olduğu söylenebilir.

Kültürel anlamda yapılan müdahalelerin etkisi ile ortaya çıktığı düşünülen sorunlardan biri de arabesk kültürüdür. Bu bağlamda arabesken bahsetmek gerekirse “Arabesk toplumun derinliklerine inen, ancak özellikle sanayileşme dolayısıyla modernleşme ile birlikte kentlerde yaşamaya başlayan insanların yeni oluşan toplumsal yapıya uygun olarak, kendi iç dinamikleriyle oluşturduğu karmaşık bir bütündür” (Işık ve Işık, 2013: 14).

“Aydınlar uzun bir süre arabeski geçici bir durum olarak tanımlamış ve görmezden gelmişlerdir. Bunun olgu haline geldiğini kabul edip üzerine tartışmaya başlamaları 1980’leri bulmuştur” (Yılmaz, 2017: 72). Popüler müziğin önemli bir tartışma konusu olan Arabesk olgusuna farklı bakış açılarından bazıları şöyledir:

Genel olarak, arabeske karşı tutumları üç başlık altında toplayabiliriz. Birinci olarak, bir gelişmişlik düzeyi olarak kültürü tanımlayanların, arabeske karşı ”yoz” ve “bilinçsiz” adı altında yaptıkları değerlendirme. İkinci görüş, arabesk müzikte, müzik üreticilerinin ve dinleyicilerinin savladığı, yapının somut bir kültürel durum olduğuna işaret eden söylemleri kapsamaktadır. Üçüncü tavır olarak karşımıza çıkan ve genel olarak en az kabul gören görüş olarak değerlendirilen düşünceye göre ise arabesk, ülkemize özgü bir kent kültürü ürünü olduğu gibi, sosyal ve tarihsel şartlar sonucunda “yeni kentlilerin” hayatlarının yeni yorumudur. (Işık ve Işık, 2013: 31).

Popüler kültüre ilişkin düşünceler, popüler kültürün topluluklar üzerindeki etki alanının genişliği ve yönlendirici gücünün büyüklüğüne vurgu yapmaktadır. Bu etki alanının olumlu veya olumsuz olabilecek yönlerinden bahsedilmektedir.

Popüler kültüre olumsuz yaklaşımlara göre popüler kültür, egemen sınıflar tarafından meta haline getirilmiş ve onların çıkarları doğrultusunda madun kesimin tüketimine sunulmuş bir araçtır. Egemen sınıflar kendi hegemonyalarını tüm toplumda yaygın bir hale getirirler ve bu sayede kitleleri pasifize ederler. Bu açıdan bakıldığında, popüler kültür, Marx'ın kullandığı şekliyle, "halkın yeni afyonu" olmuştur. Popüler kültüre olumlu yaklaşımlar ise popüler kültürün, modern toplumun sağladığı yeni olanaklar sayesinde demokratikleştirici bir unsur haline dönüştüğünü iddia ederler. Bu eğilim popüler kültürün özgürleştirici ve mücadeleci yönüne vurgu yapar. (Yılmaz, 2017: 22).

Popüler müziğin kentsel kültürün egemen olduğu yerlerde daha fazla görüldüğü söylenebilir. Teknolojik gelişmelerin popüler kültürü beslediği bilinmektedir, bunda tüm yeni olan şeylere karşı merak duygusunu tetiklenmesinin de etken olduğu söylenebilir. Ayrıca popüler müziğin büyük bir ticari meta olduğu görüşü unutulmamalıdır. Bu sebeple popüler müzik ticari bir müzik türüdür denebilir. Ayrıca önemli bir diğer özelliği de geniş kitleler tarafından tüketilmesidir.

3.BÖLÜM

YÖNTEM

Bu araştırmada literatür taraması ve anket tekniğinden yararlanılmıştır. Bilimsel araştırmanın tümdengelim özelliğı kullanılarak genel özellikler açıklanmış, Kuşak kelimesinden yola çıkılarak, z kuşağı anlatılmış, popüler müziğe de değinilerek müzik beğenisi ardından, z kuşağının müzik beğenisinden bahsedilmiştir. Genelden özele inilerek bir bilimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Z kuşağı bireylere ulaşılması aşamasında araştırma yeri olarak seçilen bölgelerde eğitim kurumlarına gidilmiştir. Z kuşağı olarak kabul gören bireyin 1995 sonrası doğumluları kapsadığı ve bu yaş aralığındaki gençlerin eğitim kurumlarında olduğı düşünülerek hareket edilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

İlk olarak literatür ve kaynak tarama yöntemi ile bilgiler edinilmiştir. “Geleneksel araştırma modellerinde literatür taraması yol almak için sıklıkla kullanılan bir yoldur. Nicel ve nitel araştırmalarda karakteristik olarak izlenen bir model olmuştur” (Punch, 2014: 43).

Bu çalışmada yararlanılan, anket tekniğı şu şekilde tanımlanabilir: “Anket gerek sayısal sonuçlara ulaşmak gerekse sayısal sonuçlardan yola çıkarak yorum yapmak için kullanılan ve beş aşama takip edilerek yürütölen yaygın tarama yöntemlerinden biridir. Buna göre öncelikle ulaşmak istenen amaç tanımlanır, örnekleme yöntemine karar verilir ve örneklem seçilir, anket yöntemi belirlenir, verilerin ne şekilde analiz edileceğı saptanır ve son olarak da veriler yorumlanır” (Karahasanoğlu ve Yavuz, 2015: 12).

Araştırmadaki veriler, Adana’da z kuşağı olarak kabul edilen bireylere uygulanan yazılı anketle elde edilmiştir. “Yazışmanın başarılı olmasında ilk koşul uygun soruların hazırlanmasıdır. Araştırmacı ile kaynak kişi arasındaki tek iletişim aracı sorulardır. Bu nedenle sorular, her türlü yanlış anlaşılmaları önleyecek nitelikte olmalıdır” (Karasar, 2012: 176). Anket sorularının belirlenmesi aşamasında soruların alt problemleri, dolayısıyla problem durumunu karşılayacak şekilde belirlenmesi önemlidir. Çalışmada, anket soruları, 10 farklı alt problemi destekleyecek şekilde belirlenmiştir. Yine Karahasanoğlu ve Yavuz anket yönteminde dikkat edilmesi

gereken bir diğerkonudan şöyle bahsetmişlerdir: “Anket yöntemi seçerken soruların karmaşıklığını, elde etmek istediğiniz veri miktarını, denetimin veri elde etmedeki önemini ve yöntemin maliyetini göz önünde bulundurmalısınız. Dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta da ister yazılı ister sözlü olarak yapılsın anket, soruyu soran ve cevaplayan kişi arasındaki iletişimin bir parçasıdır” (Karahasanoğlu ve Yavuz, 2015: 13).

Çalışmada alt problemleri tanımlayacak veriler elde etmek için hazırlanan ilk anket 24 sorudan oluşmaktayken, üç uzman kişinin görüşleri doğrultusunda dört soru alt problemlerin kapsamı dışına çıktığı gerekçesiyle iptal edilmiş, biri ise “Herhangi bir müzik etkinliğinde yer aldınız mı ?” sorusuna ait mevcut iki önermeye “İsterdim, ama fırsatım olmadı” seçeneğinin dahil edilmesiyle yenilenmiştir. Düzeltilmiş haliyle anket soruları 24 kişilik küçük bir gruba uygulanmış, soruların açıklığı ve önermeleri karşılaması yönünden herhangi bir probleme rastlanmadığı görülmüştür. Böylelikle uygulanacak anket son halini almıştır. Hazırlanmış olan anket soruları Adana İli, Çukurova İlçesi “Adana Erkek Lisesi” , Seyhan ilçesi “Ramazan Atıl Anadolu Lisesi”, Sarıçam ilçesi, “TOKİ Sarıçam Anadolu Lisesi” Yüreğir ilçesi “Mehmet Akif İnan Anadolu Lisesi” olmak üzere her bir lise için 220 kişilik eşit sayıdaki, toplamda 880 Z kuşağı bireyine uygulanmıştır. Daha sonra toplanan veriler sınıflandırılarak bilgisayara aktarılması bölümüne geçilmiştir. Tümevarım yöntemi doğrultusunda araştırmamız sonuçlandırılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Adana ilinde yaşayan Z kuşağıdır. Örneklemimiz Adana ilinin Çukurova, Sarıçam, Seyhan, Yüreğir ilçelerinden seçilmiştir. Çukurova İlçesi “Adana Erkek Lisesi”, Sarıçam ilçesi “TOKİ Sarıçam Anadolu Lisesi”, Seyhan ilçesi “Ramazan Atıl Anadolu Lisesi”, Yüreğir ilçesi “Mehmet Akif İnan Anadolu Lisesi” olmak üzere her bir lise için 220 kişilik eşit sayıdaki, toplamda 880 Z kuşağı bireyine uygulanmıştır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada anket formu ile veriler toplanmıştır. Anket Çukurova, Sarıçam, Seyhan, Yüreğir ilçelerinde uygulanmıştır. Her bir ilçede bir lise olmak üzere belirlenmiştir. Bu liselerdeki anket katılımcılarının her biri z kuşağı bireyidir. Son halini almış anket formları öğrencilere dağıtılmıştır. Anket formunun doldurulması ile

ilgili yazılı olarak, ayrıntılarıyla açıklanmış olmasına rağmen, dikkat edilmesi gereken noktalar sözlü olarak, tekrar açıklanmıştır. Açıklamalarda, özellikle tek seçenek işaretlemeleri gerektiği konusunun üstünde durulmuştur. Katılımcılara, cevaplamaları için 40 dakika verilmiştir. Verilerin toplanması aşamasında anket soruları, çalışmanın alt problemlerini karşılayacak şekilde, aşağıdaki gibi hazırlanmıştır:

“Adana İlinde yaşayan z kuşağına ait kişisel veriler nelerdir?” Bu alt problemle ilgili ankete katılanların, Cinsiyet, Memleket ve Konut durumları ilçe ve il geneli olarak sınıflandırılmıştır.

“Adana İlinde yaşayan z kuşağı hangi müzik türünü dinliyor? “Ankette katılımcılara “En çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?” sorusu sorulmuştur. Aynı alt probleme ilişkin verilere ulaşabilmek için “En çok dinlediğiniz ya da sevdiğiniz şarkıcı kimdir? Soruları yöneltmiştir.

“Adana İlinde yaşayan z kuşağı neden müzik dinliyor?” Alt problemine ilişkin veri elde edebilmek için katılımcılara “Neden Müzik Dinliyorsunuz?” sorusu sorulmuştur.

“Adana İlinde yaşayan z kuşağı hangi kaynaktan müzik dinliyor?” Alt problemine ilişkin verilere ulaşabilmek için “En çok müzik dinlediğiniz cihaz hangisidir?” ve “Dinlediğiniz müziklere nasıl erişmektesiniz?” soruları katılımcılara yöneltmiştir.

“Adana İlinde yaşayan z kuşağı günde ne kadar süre müzik dinliyor?” Alt problemi verilerine ulaşmak için ankete katılan z Kuşağı bireyelerine “Günlük müzik dinleme süreniz nedir?” sorulmuştur.

“Adana İlinde yaşayan z kuşağı hangi ortamlarda müzik dinliyor?” Sorusuna ilişkin veriler anketteki “Hangi ortamlarda müzik dinlersiniz?” sorusu sorularak elde edilmiştir.

“Adana İlinde yaşayan z kuşağının müzik beğenisine etki eden unsurlar?” Z kuşağı katılımcılarına anketteki “Neden bu müzik türünü dinliyorsunuz?”, “Günlük dinlediğiniz müzikler arasında dizi müzikleri ne sıklıkla yer almaktadır?” , “Sevdiğiniz şarkıcının en çok hangi özelliğini beğenirsiniz?” soruları yöneltilek alt probleme ilişkin veri toplanmıştır.

“Adana İlinde yaşayan z kuşağı için müzik neyi ifade ediyor?” Alt problemine ilişkin “Müzik hayatınızda ne kadar önemlidir?” sorusu yöneltilerek verilere ulaşılmıştır.

“Adana İlinde yaşayan z kuşağı müziğe aktif olarak katılıyor mu?” Alt problemi hakkında veri toplamak için katılımcılara: “Konser etkinliklerine ne sıklıkla katılırsınız?”, “Herhangi bir çalgı çalıyor musunuz?”, “Bir çalgı çalıyorsanız nasıl öğrendiniz?”, “Herhangi bir müzik etkinliğinde yer aldınız mı?” soruları yöneltilmiştir.

“Adana İlinde yaşayan z kuşağı müzik eğitimini yeterli buluyor mu?” Katılımcılara “Okulda almış olduğunuz müzik dersinin içeriğini beğeniyor musunuz?” sorusu yöneltilerek alt probleme ilişkin verilere ulaşılmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Adana’daki z kuşağı bireylerin müzik beğenilerine yönelik elde edilen verilerin toplanması için uygulanan anket sorularının alt problemi karşılmasına dikkat edilmiş hangi sorunun hangi alt problemi karşıladığı ile ilgili bilgiler sınıflandırılmıştır. Elde edilen verilerin frekans değerleri bulunmuş ve bunların yüzdelerle karşılıkları yazılarak tablo haline getirilmiştir. Tabloların tamamında ilçeler, Çukurova, Sarıçam, Seyhan, Yüreğir ve Adana ili toplam verileri olarak sıralanmıştır. Yöneltilen sorularla ilgili seçeneklerin tablodaki konumlandırılması, anketteki sorulduğu sırasıyla. Anket katılımcılarının cinsiyetlerinin *Kız- Erkek* olarak, eşit sayıda olmasına dikkat edilmemiş, tamamı rastlantısal olarak belirlenmiştir. Memleket bilgisi ile ilgili verilen cevaplarda, her bir ilçe için, ilk 3 ili ve bunların dışında kalanlar *Diğer* seçeneği ile tabloda gösterilmiştir. “En çok sevdiğiniz şarkıcı kimdir?” sorusu için, en çok tercih edilen ilk 10 sanatçı tabloda sıralanmış 11. seçenek olarak *Diğer* seçeneği ile sıralamaya girmeyenlerin frekans ve yüzdelerle değerleri verilmiştir. Ayrıca *Diğer* seçeneğindeki şarkıcıların tamamı, *Türkçe sözlü müzik yapan şarkıcı ve gruplar*, *Yabancı sözlü müzik yapan şarkıcı ve gruplar* olarak isimleri verilmiştir. Bunların dışındaki tüm tabloların frekans ve yüzdelerle değerleri incelenmiş, ilçeler arasındaki belirgin farklılıklara dikkat çekilmiştir. Aynı alt problemler için soruların frekans değerleri ve yüzdelerle değerlerinin tutarlılıkları olup olmadıkları kontrol edilmiştir.

4.BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde, Adana'nın merkez ilçelerinden Yüreğir, Sarıçam, Seyhan, Çukurova'daki Z Kuşağı bireylere, eşit bir dağılımla her bölgede 220 olmak üzere toplam 880 bireye uygulanan anket sonucundan elde edilen verilere yer verilmiştir.

4.1. ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUMLAR

4.1.1. “Adana ilinde yaşayan z kuşağına ait kişisel veriler” (cinsiyet, memleket, konut)

Araştırma kapsamında anket uygulamasına katılan toplam 880 z kuşağına ait bireylerin cinsiyetlerine ilişkin dağılım tablo 1.' de sunulmuştur.

Tablo 1. Z Kuşağı Bireylerin Cinsiyete Göre Dağılımı.

İlçeler	Cinsiyet	Sayı (f)	Yüzde (%)
Çukurova	Kız	103	46,82
	Erkek	117	53,18
Sarıçam	Kız	105	47,73
	Erkek	115	52,27
Seyhan	Kız	137	62,27
	Erkek	83	37,73
Yüreğir	Kız	103	46,82
	Erkek	117	53,18
Toplam	Kız	448	50,91
	Erkek	432	49,09

Araştırmayı oluşturan bireylerin %50,91'i kız (448 kişi), %49,09'u (432 kişi) ise erkek bireylerden oluşmaktadır. Araştırmada kız ve erkek sayısının yakınlığı görülmektedir.

Tablo 2. Z Kuşığı Bireylerin Memleket Bilgisinin Dağılımı.

İlçeler	Tercih Sayısı (<i>f</i>) ve Yüzdeler (%)				
Çukurova	<i>f</i>	Adana	Diyarbakır	Mardin	Diğer
		118	15	10	77
	%	53,63	6,81	4,54	35
Sarıçam	<i>f</i>	Adana	Gaziantep	Diyarbakır	Diğer
		171	7	5	37
	%	77,72	3,18	2,27	16,81
Seyhan	<i>f</i>	Adana	Osmaniye	Konya	Diğer
		147	11	7	55
	%	66,81	5	3,18	25
Yüreğir	<i>f</i>	Adana	Adıyaman	Elazığ	Diğer
		153	14	10	43
	%	69,54	6,36	4,54	19,54
Toplam	<i>f</i>	Adana	Adıyaman	Diyarbakır	Diğer
		589	29	27	235
	%	66,93	3,29	3,06	26,70

Adana tarım sanayi gibi sebeplerle farklı dönemlerde göç almış bir ildir. Yukarıdaki sonuçlara bakıldığında, Adanalı olmayanların sayısının, oldukça çok olduğu görülmektedir. Özellikle Çukurova ilçesinde, *Diğer* seçeneğinin % 35 olması, Çukurova ilçesinin demografik nüfus yoğunluğu olarak daha karışık bir yapıda olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Z Kuşığı Bireylerin Konut Durumunun Dağılımı.

İlçeler	Tercih Sayısı (<i>f</i>) ve Yüzdeler (%)	Kira	Kendimizin
Çukurova	<i>f</i>	51	169
	%	23,18	76,82
Sarıçam	<i>f</i>	42	178
	%	19,09	80,91
Seyhan	<i>f</i>	45	175
	%	20,45	79,55
Yüreğir	<i>f</i>	35	185
	%	15,91	84,09
Toplam	<i>f</i>	173	707
	%	19,66	80,34

Araştırmada konut durumunun, anket sorusu olarak belirlenmesinde bireylerin ekonomik pozisyonunu gösteren önemli bir belirteç olduğu düşüncesidir. Araştırmaya katılanlardan kirada oturanların yüzdesinin en fazla olduğu ilçenin Çukurova olduğu anlaşılmaktadır. Kirada oturanların yüzdesinin en düşük olduğu ilçe ise Yüreğir olarak görünmektedir. Araştırmaya katılan bireylerin bulunduğu İlçeler arasında, kira ve kendisine ait olma durumlarının yüzdelerindeki yakınlık dikkat çekicidir. Gecekondulaşma oranının yüksek olması Yüreğir’de kirada yaşamın daha az olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

4.1.2. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi müzik türünü dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin veriler

Tablo 4. “En çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir?” sorusuna ilişkin veriler.

İlçeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdeler (%)	Pop	Rap	Türk Halk Müziği	Arabesk	Dini Müzik	Rock	Türk Sanat Müziği	Yabancı Müzik	Diğer
Çukurova	f	79	42	11	33	8	7	5	27	8
	%	35,91	19,09	5,00	15,00	3,64	3,18	2,27	12,27	3,64
Sarıçam	f	99	33	13	60	8	-	-	7	-
	%	45,00	15,00	5,91	27,27	3,64	-	-	3,18	-
Seyhan	f	60	31	7	18	7	31	2	37	27
	%	27,27	14,09	3,18	8,18	3,18	14,09	0,91	16,82	12,27
Yüreğir	f	88	34	14	34	1	6	4	28	11
	%	40,00	15,45	6,36	15,45	0,45	2,73	1,82	12,73	5,00
Toplam	f	326	140	45	145	24	44	11	99	46
	%	37,05	15,91	5,11	16,48	2,73	5,00	1,25	11,25	5,23

Çukurova ilçesinde %35,91 ile pop müziğinin en fazla dinlenen müzik türü olduğunu görüyoruz. Rap ve arabeskin ise 2. ve 3.sırada tercih edildikleri

anlaşılmaktadır. *Yabancı müzik* oranının ise % 12,27 ile azımsanamayacak kadar çok dinlenildiği anlaşılmaktadır. *Türk halk müziği, dini müzik, rock, Türk sanat müziği ve diğer* seçeneğinin ise % 10'nun altında kaldıkları görülmektedir. Çukurova bölgesinin popüler müziğe olan ilgilerinin fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Sarıçam ilçesinde *Pop müziğin* diğer türlere göre büyük bir yüzde farkıyla en fazla dinlenen müzik türü olduğu anlaşılmaktadır. Bu türü *Arabesk* müziğin takip ettiği görülmektedir. Arabesk müziğinin en fazla dinlendiği ilçenin, 4 ilçe arasından, Sarıçam olduğu dikkat çeken bulgulardandır. 3. sırada en fazla tercih edilen müzik türünün ise rap olduğu görülmektedir. Türk halk müziği, rock müziği ve diğer seçeneklerinin ise hiç tercih edilmemiş olması dikkat çeken bir diğer önemli bulgulardandır. Sarıçam ilçesinin yeni şehirleşen ve toplu konut yapısında olmasının, popüler müziğe ilginin artması ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Yeni yerleşim alanı ve toplu konut yapılarının çokluğu, konut sahiplerinin, daha önce şehrin ekonomik imkânsızlıklarının olduğu yerlerden geldikleri düşüncesinden hareketle, Arabesk müziğe yatkın olabilecekleri şeklinde yorumlanabilir.

Seyhan ilçesinde pop müziğinin, diğer seçeneklere göre azımsanamayacak oranda yüksek yüzdede olduğu görülmektedir. Bunun yanında diğer bölgelere göre müzik türlerinin seçiminde daha orantılı bir dağılım olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca Diğer seçeneğinin en fazla tercih edilen ilçe olduğu bulgusu dikkat çekmektedir. Seyhan ilçesindeki çocukların müzik tercih türlerinin daha geniş bir skalada yer almasının, şehir merkezinde bulunmaları ve daha kozmopolit bir yapı içinde yaşamalarına bağlı olduğu düşünülmektedir.

Yüreğir ilçesinde pop müziğin, en fazla dinlenen müzik türü olduğu ve diğer türlere göre büyük bir yüzde farkı olduğu bulgusu dikkat çekmektedir. Rap ve yabancı müzik ise ilçenin tercihlerinde, 2. ve 3. sıradadır. Dikkat çeken bir diğer bulgu, Türk halk müziğinin diğer dört ilçeye göre bu ilçede, 6,36 yüzdesiyle, daha fazla tercih edilmesidir. Bu durum göçlerle Anadolu'nun farklı illerinden, Adana'ya yerleşen nüfusun yoğun olduğu, Yüreğir ilçesinde yaşayan z kuşağı ebeveynlerinin, geldikleri yörelerin türüklerine olan bağlılıklarını çocuklarına aktarmış olabileceklerini düşündürmektedir.

Adana ili genelindeki verilere bakıldığında sıralama şöyledir.

1. Pop Müzik % 37,05

2. Arabesk %16,48
3. Rap %15,91
4. Yabancı müzik %11,25
5. Diğer %5,23
6. Türk Halk Müziği %5,11
7. Rock %5,00
8. Dini müzik %2,73
9. Türk Sanat Müziği %1,25

Adana ilinin genelinde olduğu gibi tüm ilçelerde de pop müziğin z kuşağı tarafından en çok dinlenen müzik türü olduğu görünmektedir, % 37,84 ile pop müzik en fazla tercih edilen müzik olmuştur. Adana genelindeki z kuşağının yoğunlukla dinlediği müzik türünün pop müzik olduğu söylenebilir.

“Yeryüzünde popüler müzik olarak kategorize edilebilecek hemen tüm müzikler, insanların müzik dinleme alışkanlıklarını daha çok kaydedilmiş ürünlere kaydırıldığından ve buna olan bağımlılığını artırdığından bu yana, popüler müzik elbette ki müzik endüstrisi ve kitle medya ile ilişkili bir kavramdır” (Erol, 2017: 86).

Arabesk müzik Adana ilinin genelinde en çok dinlenen 2. müzik türüdür. Bu durum Sarıçam ve Yüreğir ilçeleri için de aynı durumdadır. Arabesk müzik Çukurova ilçesinde 3. tercih edilen müzik türü olarak görünmekteyken Seyhan ilçesinde, diğer ilçelere göre daha az tercih edildiği ve 6. sırada olduğu anlaşılmaktadır. Sunulan bulgulardan anlaşıldığı üzere arabesk müziğin %16,48’lik bir oranla z kuşağının 2. en büyük yoğunlukta seçtikleri müzik türü olduğu görülmüştür. Bunun çeşitli nedenleri olacağı düşünülmektedir. “Arabesk müzik, ilk oluşturulduğu andan itibaren yüksek bir beğeni ile karşılanmıştır; özellikle kentlerin gecekondualarında çok fazla izleyici bulmuştur. Bu durumun belirleyici nedeni ise, arabesk müziğin, yaşanan toplumsal hayatın nabzını tutmayı başarmış olmasından dolayıdır” (Işık ve Işık, 2013: 81).

Rap müzik Adana ilinin genelinde 3. sırada dinlenen müzik türü olarak karşımıza çıkar. Sarıçam, Seyhan ve Yüreğir ilçelerinde de durum benzerlik gösterir, Çukurova ilçesinde ise 2. sırada dinlenen müzik türü olarak karşımıza çıkmaktadır.

Adana ili genelinde z kuşığı tarafından tercih edilen *yabancı müzik* 4. sırada yer alıyor. Çukurova ve Yüreğir ilçelerinde de 4. sırada olan bu tür, Seyhan ilçesinde genele göre daha fazla dinleniyor ve 2. sırada görünüyor. Sarıçam ilçesinde tüm diğer ilçelere göre daha az dinleniyor ve 6. Sırada tercih ediliyor.

Z kuşığı tarafından dinlenen müzik türleri sıralamasında Adana ili genelindeki ilk 4 sıralamadan sonra gelen müzik türlerinden *Türk halk müziği, Türk sanat müziği, rock, dini müzik ve diğer*, seçeneklerinin % 10'nun altında oranlara sahip olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum Çukurova, Sarıçam, Yüreğir ilçelerinde benzerlik gösterirken Seyhan ilçesinde *rock* %14,09 ile *diğer* seçeneği ise %12,27 oranıyla farklıdır.

Tablo 5. ‘En çok dinlediğiniz ya da sevdiğiniz şarkıcı kimdir?’ sorusuna ilişkin veriler

Çukurova			Sarıçam			Seyhan			Yüreğir			Adana Geneli		
Şarkıcı ismi	<i>f</i>	%	Şarkıcı ismi	<i>f</i>	%	Şarkıcı ismi	<i>f</i>	%	Şarkıcı ismi	<i>f</i>	%	Şarkıcı ismi	<i>f</i>	%
Yıldız TİLBE	15	6,18	Yıldız TİLBE	23	10,45	Duman	10	4,54	Ahmet KAYA	16	7,27	Yıldız TİLBE	53	6,02
Ahmet KAYA	10	4,54	Ahmet KAYA	9	4,09	Rihanna	8	3,63	GAZAPİZM	9	4,09	Ahmet KAYA	37	4,20
Gazapizm	10	4,54	Gazapizm	8	3,63	Cem ADRIAN	7	3,18	Yıldız TİLBE	9	4,09	Gazapizm	31	3,52
Sezen AKSU	7	3,18	Sezen AKSU	7	3,18	Manga	7	3,18	Müslüm GÜRSES	9	4,09	Müslüm GÜRSES	26	2,95
Müslüm GÜRSES	6	2,72	Müslüm GÜRSES	7	3,18	Yıldız TİLBE	6	2,72	Cem ADRIAN	6	2,72	Azer BÜLBÜL	20	2,27
Yener ÇEVİK	6	2,72	Yener ÇEVİK	6	2,72	Cem KARACA	6	2,72	RİHANNA	6	2,72	Sezen AKSU	18	2,05
Sagopa KAJMER	5	2,27	Sagopa KAJMER	6	2,72	Ahmet KAYA	6	2,72	BTS	6	2,72	Sagopa KAJMER	17	1,93
CEZA	5	2,27	CEZA	6	2,72	Azer BÜLBÜL	5	2,27	Anna MARİE	5	2,27	Cem ADRIAN	16	1,82
TARKAN	5	2,27	TARKAN	5	2,27	Sia	5	2,27	İlyas YALÇINTAŞ	5	2,27	Duman	16	1,82
SILA	4	1,81	SILA	5	2,27	Teoman	5	2,27	Uygar DOĞANAY	5	2,27	Rihanna	15	1,70
DİĞER	147	66,81	DİĞER	138	62,72	DİĞER	155	70,45	DİĞER	144	65,45	DİĞER	631	71,70

Çukurova ilçesindeki sanatçı tercihlerinde 1. sırada *Yıldız Tilbe* 2. sırada *Ahmet Kaya* 3. sırada *Gazapizm* tercihleri ile; Adana ili genel ilk 3 sıralamayla aynı olduğu görülüyor. Çukurova ilçesinde 4. Sırada tercih edilen *Sezen Aksu*, genel sıralamada 6. Sırada olduğu görülürken Çukurova ilçesinde 5. Sırada olan *Müslüm Gürses*'in, genel sıralamada 4. Sırada olduğunu görüyoruz. Çukurova ilçesi için ilk 10 sıralamasına giren *Yener Çevik*, *Sagopa Kajmer*, *Ceza*, *Tarkan*, *Sıla* gibi sanatçıların Adana ili genel listesinde yer almadıklarını görüyoruz. *Diğer* seçeneğinin %66,81 ile tercihlerin büyük bölümünü oluşturduğu görülüyor.

Sarıçam ilçesindeki sanatçı tercihlerinde 1. sırada olan *Yıldız Tilbe*'nin, Adana ili genelindeki sıralama ile aynı olduğu görülüyor. Sarıçam ilçesinde 2. sırada tercih edilen *Gazapizm*, genel sıralamada 3. sırada olduğu görülürken, Sarıçam ilçesinde 3. sırada olan *Azer Bülbül*'ün, genel sıralamada 5. sırada olduğunu görüyoruz. Sarıçam ilçesinde 4. sırada olan *Müslüm Gürses*'in genel sıralamada da 4. sırada olduğunu görüyoruz. Sıralamayı oluşturan *Koray Avcı*, *Öykü Gürman*, *Murat Boz*, *Bilal Sonses*, *Oğuzhan Koç* gibi şarkıcıların genel listede yer almadıklarını görüyoruz. 10. sırada yer alan *Ahmet Kaya* genel listede 2. sırada yer alıyor. *Diğer* seçeneğinin %62,72 ile tercihlerin büyük bölümünü oluşturduğu görülüyor.

Seyhan ilçesinin tercihlerinde diğer iki ilçeye göre, 1. sırada farklı bir şarkıcının olduğunu görüyoruz. 1. sırada olan *Duman*, genel sıralamada 8. sırada yer alıyor. Seyhan ilçesinde 2. sırada tercih edilen *Rihanna*, genel sıralamada 9. sırada olduğu görülürken, Seyhan ilçesinde 3. sırada olan *Cem Adrian*, genel sıralamada 7. sırada olduğunu görüyoruz. Genel sıralamada ve diğer 3 ilçede de 1. Sırada tercih edilen *Yıldız Tilbe* Seyhan ilçesinde 5. Sırada yer alıyor. Ayrıca Genel listede olmayan *Manga*, *Cem Karaca*, *Sia* ve *Teoman* gibi şarkıcıların Seyhan ilçesinde tercih edildiğini görüyoruz. *Diğer* seçeneğinin %70,45 ile tercihlerin büyük bölümünü oluşturduğu görülüyor. Bu bakımdan çeşitliliğin bu bölgede daha fazla olduğu söylenebilir. Seyhan ilçesinin, Adana ili verileri ile diğer ilçelere göre daha az benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Yüreğir ilçesindeki sanatçı tercihlerinde 1. sırada olan *Ahmet Kaya*'nın, genel sıralamada 2. sırada, ilçede 2. sırada tercih edilen *Gazapizm*'in genel sıralamada 3. sırada, ilçesinde 3. sırada olan *Yıldız Tilbe*'nin, genel sıralamada 1. sırada olduğu görülüyor. İlçede 4. sırada olan *Müslüm Gürses*'in genel sıralamada da 4. sırada tercih edildiğini görüyoruz. Yüreğir ilçesinde 5. sırada tercih edilen *Cem Adrian* genel sıralamada 7. sıradayken, ilçede 6. sırada tercih edilen *Rihanna* genel sıralamada 9.

sırada yer alıyor. Bu durum Adana ili genel verileri ile ilçenin verileri arasındaki benzerliği ortaya koymaktadır. *BTS, Anna Maire, İlyas Yalçıntaş, Uygur Doğanay* gibi şarkıcıların genel listede tercih edilmediklerini görüyoruz. *Diğer* seçeneğinin %65,45 ile tercihlerin büyük bölümünü oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Ankette z kuşağı bireylerinin verdikleri isimlere bakıldığında, şarkıcı sıralamasından daha çok çeşitlilik dikkati çekiyor. İlk sırada pop müzik şarkıcı olan *Yıldız Tilbe* 1. sırada iken ve farklı bir müzik türü ile *Ahmet Kaya* 2. sırada yer alıyor. 3. sırada *Gazapizm* isimli bir rap müzik sanatçısı karşımıza çıkıyor. Bu şarkıcı *Çukur* isimli bir televizyon dizisinde yayınlanan şarkısıyla bilinmektedir. Aynı zamanda çekimleri Adana’da yapılan bir internet dizisi olan “Sıfır Bir’in de müziklerini yapmış, klip çekimlerini Adana’da gerçekleştirmiştir. Bu etkenlerin çok dinlenilmesinde önemli bir faktör olabileceği düşünülmektedir. Dizilerde kullanılan müziklerin Z Kuşak bireyin müzik dinlemesini etkilemesi durumu uygulanan anketin başka bir sorusunda incelenecektir. Ayrıca *Diğer* seçeneğinin yüzde 64, 32 ile diğer oranlara göre çok fazla olduğunu görüyoruz.

İlçelerde ve genelde ilk 10 sıralamaya girmeyen diğer Türkçe sözlü müzik yapan şarkıcılar ve gruplar şöyle sıralanıyor:

Sertap Erener, Simge, Buray, Demet Akalın, Emre Aydın, Ezhel, Manga, Serdar Ortaç, Mustafa Sandal, Mustafa Ceceli, Ceylan Ertem, Kalben, Mabel Matiz, Sancak, Deniz Tekin, Ece Seçkin, Barış Akarsu, Ferman Akkul, Ajda Pekkan, Şebnem Ferah, Göksel, Fatma Turgut, Can Yüce, Taylan Kaya, Hadise, Halil Sezai, Barış Manço, Ozan Manes, Atlas, Pilli Bebek, Manuş Baba, Feride Hilal Akın, Rafet Elroman, Aleyna Tilki, Haluk Levent, Hande Yener, Fatma Turgut, Pera, Rota, Resul Dindar, Yusuf Güney, Gökhan Türkmen, Fettah Can Tan Taşçı, Edis, Asi Style, Ayça Önder, Can Bozok, Ebru Gündeş, Arap Şükrü, Xece Herdem Ali Kınık, Burak King, Ankaralı Namık, Dj Bülent Çakmak, Alper Ayyıldız, Onurca Özcan, Adanalı Ayhan, Kolera, Mithat Körler, Yavuz Birsal, Ozan Bekir, Sanem Peri, İdo, Adamlar, Çağatay Akman, Arsız Bela, Zeki Müren, Şahinşah, Tankut Mansu, Kıvırcık Ali, Patron, Latif Doğan, Dj Furkan, Neşet Ertaş, Mahzuni Şerif, İbrahim Tatlıses, Mustafa Yıldızdoğan, Şeyda Perincek, Cem Özkan, Ahmet Aslan, Ahmet Şafak, Bahadır Sağlam, Yasin Aydın, Mahmut Tuncer, Serkan Kaya, Ümit Besen, Abdurrahman Örül, Murat Kekilli, Ece Mumay, Canfeza, Ufuk Baydemir, Can Gox, Selçuk Balcı, Anıl Piyancı, Hüseyin Kağıt, Taylan Kaya, Akın.

İlçelerde ve genelde ilk 10 sıralamasına girmeyen diğer Yabancı sözlü müzik yapan şarkıcılar ve gruplar şöyle sıralanıyor:

Selena Gomez, Norm Ender, İna, Linkin Park, Justen Bieber, Exo, Jeanny Cash, Kost An You, The Weekend, Moron Five, G-Easy, Ariana Granda, Arijid Singh, Taylor Swift, Temberom, Tupac Shokur, Patsi Cline, Ed Sheeran, George Micheel, Marshmello, Juler Joseph, Cn-Blue, Trapcity, Lana Delrey, Charlie Pith, Kolene, Hidra, Khenikar, Warundhawon, Beyonce, Pixices, Taladro, Sigred, Sex Whales, Cardib, Calvin Haris, Allan Waller, Drake, Miyogi, Dua Lipa, Normender, Freddy Mercury, Eminem, Hidrave Allene, Linken Park, Kendrick Laver, Sean Sun Look, Wiz Khalfa, Melan Martmez, Ayo Tea, Lady Gaga, Evanecese, Major Lazer, Jeniffer Lopez, Blackbear, Cash Flow, Tupaz, Valet, Contra, Metalica, Enrico İglaises, Shakirra, Lia Via Vert, Wiz Khalfe, Muse, 50 Cent, Micheal Jackson, İmagine Dragon, Lariss, Skenny Beutz, Milay Cyrus, Bebe Rexha, David Gueta, Christina Perri, Remington Leight, Allame, Nicci Minaj, Roog Bone, Lil Wayne, Fifty Harmony, Harry Style, John Lenon, Sigrid, Contra, Şivan Perver'dir.

Teknolojinin kolay ulaşılabilir olduğu günümüzde, Sosyal platformlarda, isteyen herkesin yer bulup, kendini gösterebilmesi sonucunda çeşitliliğin artması şartırtıcı bir sonuç değildir.

4.1.3.“Adana ilinde yaşayan z kuşağı neden müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin veriler

Tablo 6.“Neden Müzik Dinliyorsunuz?” Sorusuna İlişkin Dağılım

Bölgeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdeler (%)	Sosyalleşmek	Dinlenme ve Rahatlama	Eğlenmek	Boş Zaman Değerlendirmek
Çukurova	f	6	153	41	20
	%	2,73	69,55	18,64	9,09
Sarıçam	f	5	146	45	24
	%	2,27	66,36	20,45	10,91
Seyhan	f	1	132	53	34
	%	0,45	60,00	24,09	15,45
Yüreğir	f	3	150	41	26
	%	1,36	68,18	18,64	11,82
Toplam	f	15	581	180	104
	%	1,70	66,02	20,45	11,82

“Neden müzik dinliyorsunuz” sorusuna karşılık, ankete katılanların verdiği cevaplar incelendiğinde, ilçeler arasında yüzdeler aralıklarının çok yakın olduğu görülmektedir (*Dinlenme ve Rahatlama* Ç.% 66,95-Sa.% 66,36-Se.% 60-Yü.% 68,18).

İl genelindeki veriler incelendiğinde, % 66,02 ile dinlenme ve rahatlamak için şeklinde cevap vermiştir. Bu cevabı % 20,45 ile eğlenmek, % 11,82 ile boş zaman değerlendirmek ve son olarak % 1,70 ile sosyalleşmek takip ediyor.

Adana İli Z Kuşağı Tablo da görüldüğü üzere Müziği Sosyalleşmek için kullanmadıklarını çok belirgin bir yüzdeyle (%1,7) ifade etmişlerdir. İlçeler arasında da anlamlı düzeyde bir farklılık olmaması bu tespiti desteklemektedir.

Bu kuşak bireylerin müzik dinlemeyi büyük oranda sosyalleşme aracı olarak görmedikleri, rahatlama ve dinlenme zamanlarında bireysel olarak tercih ettikleri şeklinde değerlendirilmektedir.

4.1.4.“Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi kaynaktan müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin veriler

Tablo 7.“En çok müzik dinlediğiniz cihaz hangisidir?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdeler (%)	TV	Bilgisayar	Cep Telefonu	Tablet	Mp3 Çalar	Radyo
Çukurova	f	15	30	163	5	2	5
	%	6,82	13,64	74,09	2,27	0,91	2,27
Sarıçam	f	12	31	169	3	4	1
	%	5,45	14,09	76,82	1,36	1,82	0,45
Seyhan	f	8	14	188	3	3	4
	%	3,64	6,36	85,45	1,36	1,36	1,82
Yüreğir	f	13	20	176	9	1	1
	%	5,91	9,09	80,00	4,09	0,45	0,45
Toplam	f	48	95	696	20	10	11
	%	5,45	10,80	79,09	2,27	1,14	1,25

Z kuşağı bireyine yöneltilen “En çok müzik dinlediğiniz cihaz hangisidir?” sorusuna karşılık verilen cevaplar incelendiğinde; İlk 3 sıralamanın tüm ilçelerde aynı olduğunu görüyoruz. Tercihlerde ilçeler arasında belirgin bir farkın olmadığı anlaşılmıştır. *Cep telefonu* seçeneğinin % 79,09 ile büyük oranda tercih edilmesi,

akıllı telefonun bir iletişim aracından fazlası olduğunu ve sosyal hayatımızdaki önemini doğrulamaktadır. Tüm ilçelerde 2.sırada, *bilgisayar*, 3.sırada ise *TV* tercih edilmiştir. *Tablet*, *MP3 Çalar* ve *Radyo* seçeneklerinin ise ilk 3 seçeneğe göre çok daha az tercih edildiği anlaşılmaktadır. Genel anlamıyla konuyla ilgili tercihler, z kuşağının her bilgiye hızlı ulaşma isteğinin yansımalarının sevdiği müziklerde de tezahür ettiği göstermektedir.

Tablo 8.“Dinlediğiniz müziklere nasıl erişmektesiniz?” sorusuna ilişkin veriler

Bölgeler	Tercih Sayısı (Oran Yüzdeleri)	Mp3 indirenler	Video indirenler	TV	Youtube	Radyo	Spotify	Fizy	TTNet	i Tunes	Deezer	Diğer
Çukurova	<i>f</i>	78	9	4	100	2	8	6	4	5	1	3
	%	35,4 5	4,0 9	1,8 2	45,4 5	0,9 1	3,64	2,7 3	1,8 2	2,2 7	0,4 5	1,3 6
Sarıçam	<i>f</i>	77	3	7	113	2	3	3	-	3	-	9
	%	35,0 0	1,3 6	3,1 8	51,3 6	0,9 1	1,36	1,3 6	-	1,3 6	-	4,0 9
Seyhan	<i>f</i>	63	3	3	82	2	36	11	-	7	1	12
	%	28,6 4	1,3 6	1,3 6	37,2 7	0,9 1	16,3 6	5,0 0	-	3,1 8	0,4 5	5,4 5
Yüreğir	<i>f</i>	98	5	9	82	1	14	1	1	5	1	3
	%	44,5 5	2,2 7	4,0 9	37,2 7	0,4 5	6,36	0,4 5	0,4 5	2,2 7	0,4 5	1,3 6
Toplam	<i>f</i>	316	20	23	377	7	61	21	5	20	3	27
	%	35,9 1	2,2 7	2,6 1	42,8 4	0,8 0	6,93	2,3 9	0,5 7	2,2 7	0,3 4	3,0 7

İlçelerin tercihlerinde önemli bir farklılığa rastlanmamıştır. Seyhan ve Yüreğir İlçelerinde Youtube kullanımının % 37,27 ile aynı çıkması dikkat çekici bir sonuçtur. Tercihlere bakıldığında Youtube seçeneğinin %51,36-%37,27 aralığında olduğu anlaşılmıştır. Çalışmamızın il genelindeki sonuçlarının da gösterdiği gibi % 42,84 oranı ile *Youtube* en çok müzik dinlenen kitle iletişim aracı olarak karşımıza çıkmıştır. Çağdaş dünyanın yeni kitle iletişim araçları bireyleri etkileşimli kullanıma itiyor. Özellikle son zamanlarda sosyal medya platformlarından “*Youtube*” bunun en bilinenlerinden, kullanıcılar Youtube’da rahatlıkla istedikleri videoya ulaşıyor. Videoların altına beğenilerini belirtip, yorum yapabiliyorlar; ayrıca isteyen

kullanıcılar, kendilerine ait bir ürünü kolaylıkla sergileyebiliyorlar. Z kuşağı bireyinin Youtube videolarına bu kadar ilgi göstermesinde, videolarını, ücretsiz, yüksek çözünürlükte ve iyi ses kalitesiyle sunmasının yanında, kolay erişilebilirlik ve sonrasında etkileşimli kullanım sağlaması gibi etkenlerin neden olduğu söylenebilir.

Mp3 indirmenin, il genelinde 35,91 yüzdesi ile 2. Sırada olduğunu görüyoruz. Bu durum Z kuşağı bireylerinin, dinledikleri müzikleri, günümüzde ağırlıklı olarak bu yöntemle sakladıklarını gösteriyor. Mp3 indirilme sayısının fazlalığı z kuşağının cep telefonlarında yoğun bir şekilde sevdiği şarkıları depoladıklarını göstermektedir. Bu sayede hızlı ve ücretsiz bir şekilde müziklere ulaşabilmektedirler.

Youtube gibi müziğe erişim kanallarının yüksek miktarda internet erişimi gerektirmesi, ayrıca; *Spotify*, *Fizy*, *TTNet*, *Deezer* gibi kanalların da kullanımlarının ücretli olması, Z kuşağı için bu sistemi ekonomik olarak zorunlu hale getirdiği düşünülmektedir. Konuyla ilgili bir başka durumda, mp3 formatının özellikle illegal yollarla sağlanımlarında çok düşük ses kalitelerine gerilediği malumumuzdur. Z Kuşağının ses kalitesi yerine, ücretsiz olmasını tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Video indirme % 2,27 oranı ile Mp3 indirmeye göre çok daha düşük bir yüzdede kalmaktadır. Bu durumun, müziğin saklanma aşamasında cihazda kapladığı yer, video formatındaki indirmelerde daha fazla internet kullanımı gibi hususlardan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Diğer ulaşım kanalları olan *Spotify*, *Fizy*, *TTNet* ve *Deezer* gibi uygulamalardan bahsetmek gerekirse: Dünya çapında birçok şarkıya erişilebilmesini sağlayan bir dijital müzik, podcast ve video aktarma hizmetidir. Bu uygulamalar için bir hesap oluşturmak gereklidir. Oluşturulan hesap üzerinden aylık ödeme yapılmaktadır. Bu uygulamalar, sevdiğin şarkıların listelerini oluşturabilme, arkadaşlarının, sanatçıların ve ünlülerin müzik koleksiyonlarına bakabilme imkânı sunmaktadır. Ayrıca *Spotify*, kendine ait bir radyo istasyonu kurma imkânı da sağlamaktadır.

4.1.5. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı günde ne kadar süre müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin veriler

Tablo 9. Z Kuşağı Bireylerin Günlük Müzik Dinleme Süresinin Dağılımı.

Bölgeler	Tercih Sayısı (<i>f</i>) ve Yüzdeler (%)	Dinlemiyorum	1 Saat	2 saat	3 saat	3 Saat Üzeri
Çukurova	<i>f</i>	10	66	58	29	57
	%	4,55	30,00	26,36	13,18	25,91
Sarıçam	<i>f</i>	9	70	49	17	75
	%	4,09	31,82	22,27	7,73	34,09
Seyhan	<i>f</i>	5	84	63	26	42
	%	2,27	38,18	28,64	11,82	19,09
Yüreğir	<i>f</i>	8	76	47	19	70
	%	3,64	34,55	21,36	8,64	31,82
Toplam	<i>f</i>	32	296	217	91	244
	%	3,64	33,64	24,66	10,34	27,73

Z kuşağı bireylerin müzik dinleme süreleriyle ilgili yöneltilen bu soruda, İlçelerin toplamdaki yüzde sıralamaları incelendiğinde: En fazla tercih edilen seçenek 33,04 yüzdesi ile “1 saat” seçeneğidir. Öncelikle z kuşağının büyük bir kısmının (1 Saat % 33,64 – 2 Saat % 24,66 – 3 Saat % 10,34) müzik dinlemeyi günlük yaşamlarında çok önemsedikleri görülmektedir. 3 saat ve üzeri müzik dinleyenlerin % 27,73 ile yüksek bir yüzdeye sahip olduğu görülmektedir. 3 saat ve üzeri müzik dinlediğini söyleyen bir z kuşağı bireyi için müzik günlük hayatının önemli bir kısmını oluşturur. Yaşları gereği aldıkları sorumlulukların yetişkin bir bireye göre daha az olmasının bu duruma neden olduğu, ayrıca 3 saat ve üzerinde müzik dinleyerek günlük yaşam aktivitelerinin (ulaşım, spor, dinlenme vb.) büyük bir kısmının müzik eşliğinde olduğu söylenebilir. Dinlemiyorum seçeneğinin 3,64 yüzdesi en az tercih edilen seçenek olduğu anlaşılmaktadır. Bir bireyin müzik dinlememesinde, aile ve çevresinde müzik dinlemeye yönelik bir kültürün gelişmemiş olması ya da yaşayışlarının müzik dinlemeye karşı olumsuz bir tutum içerisinde olmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. En az tercih edilen seçenek olmasına rağmen, hâlihazırda genç bir bireyin müzik dinlememesinin neden kaynaklanabileceği, ayrıca bir çalışma konusu olabilecek, kapsamlı araştırmayı gerektirmektedir.

4.1.6. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi ortamlarda müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin veriler

Tablo 10.“Hangi ortamlarda müzik dinlersiniz?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdeleri	Evde	Trafikte	Yürürken	Ders Çalışırken	Arkadaşlarla	Diğer
Çukurova	<i>f</i>	115	14	35	16	3	37
	%	52,27	6,36	15,91	7,28	1,36	16,82
Sarıçam	<i>f</i>	126	16	31	5	6	36
	%	57,27	7,27	14,09	2,27	2,74	16,36
Seyhan	<i>f</i>	116	21	41	8	4	30
	%	52,73	9,55	18,64	3,64	1,82	13,64
Yüreğir	<i>f</i>	144	6	27	10	10	23
	%	65,45	2,72	12,27	4,54	4,54	10,45
Toplam	<i>f</i>	501	57	134	39	23	126
	%	56,93	6,47	15,22	4,43	2,61	14,31

“Hangi ortamlarda müzik dinlersiniz?” sorusuna z kuşağı % 56,93 toplam yüzde ile *Evde* cevabını vermiştir. Bu kuşak bireylerin müzik dinlemeyi, insanlar tarafından rahat bir yer olarak düşündükleri, evlerinde yapmak istemeleri müziği kişisel bir aktivite alanı olarak gördükleri şeklinde yorumlanabilir. *Trafikte* müzik dinlemek seçeneğinin yüzdelerinin *Yürürken* seçeneğine göre az olması, bu kuşak gençlerin trafikte fazla zaman geçirmediğini göstermektedir. Ayrıca bu sonuçlar

araştırmaya katılan z kuşağı bireylerin okullarına yürüyerek gittikleri şeklinde yorumlanabilir.

4.1.7.“Adana ilinde yaşayan z kuşağının müzik beğenisine etki eden unsurlar nelerdir?” Alt problemine ilişkin veriler

Tablo 11.“Neden bu müzik türünü dinliyorsunuz?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdeler Değerleri (%)	Enstrümanların hoşuma gitmesi	Ailemin etkisi	Arkadaşlarımın etkisi	Şarkı sözleri	Aldığım Müzik Eğitimi	Beni Anlatması
Çukurova	f	40	1	1	112	10	56
	%	18,18	0,45	0,45	50,91	4,55	25,45
Sarıçam	f	46	10	4	107	3	50
	%	20,91	4,55	1,82	48,64	1,36	22,73
Seyhan	f	61	2	2	108	1	46
	%	27,73	0,91	0,91	49,09	0,45	20,91
Yüreğir	f	51	2	3	102	1	61
	%	23,18	0,91	1,36	46,36	0,45	27,73
Toplam	f	198	15	10	429	15	213
	%	22,50	1,70	1,14	48,75	1,70	24,20

Z Kuşağı bireyi “Neden bu müzik türünü dinliyorsunuz?” sorusu için, tercihlerini etkileyen faktörleri, genel toplamda şöyle sıralamıştır:

1. Şarkı sözleri % 48,75
2. Beni anlatması % 24,20
3. Enstrümanların hoşuma gitmesi % 22,50
4. Ailemin etkisi % 1,70
5. Arkadaşlarımın etkisi % 1,14

Ailemin etkisi ve arkadaşlarımla etkisi seçeneklerinin diğerlerine göre daha az tercih edildiğini görüyoruz. “Ailenin yaşam biçiminin, değerlerinin ve dünya görüşünün çocuğun kendi değer yargılarının oluşumunda rol oynaması gibi müzik türlerine yüklenen anlamlar ve atfedilen değer de ailenin görüşleri ile paralellik göstermektedir” (Şenel, 2013: 67) düşüncesi, çalışmanın verilerine ters düşen bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Z kuşağı bireyinin beğenisinde, kişisel davrandığı sonucuna ulaşılabilir.

Bu soruda ilçeler arasında büyük fark olmamakla beraber Seyhan’da *Enstrümanların hoşuma gitmesi* seçeneğinin *Beni anlatması* seçeneğine göre daha fazla olduğu görülmektedir. Yüzde 48 ile şarkı sözü seçeneği en yüksek oranda tercih edilmiştir, konuyla ilgili Uğur Küçükkaplan’ın “Türkiye’nin Pop Müziği” kitabında, gerçekleştirdiği söyleşide Aranjör Osman İşmen şöyle diyor. “...Çünkü bizler Doğu Toplumları genellikle söze çok önem veren toplumlarız. Batıyla ayrıldığımız tek nokta bence buradadır. Çünkü Batı, müziği enstrümantal olarak dinler, benimser” (Küçükkaplan, 2015: 414) Çalışmamız bu düşünceyi destekler nitelikte; z kuşağının dinlediği şarkıların sözlerine önem verdiği görülmektedir.

Tablo 12. “Günlük dinlediğiniz müzikler arasında dizi müzikleri ne sıklıkla yer almaktadır?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdeler (%)	Çok Sık	Sıklıkla	Bazen	Nadir	Hiç
Çukurova	f	12	19	82	67	40
	%	5,45	8,64	37,23	30,45	18,18
Sarıçam	f	8	28	74	94	16
	%	3,64	12,72	33,64	42,73	7,27
Seyhan	f	5	21	67	83	44
	%	2,27	9,55	30,45	37,73	20,00
Yüreğir	f	12	21	75	81	31
	%	5,45	9,55	34,09	36,82	14,09
Toplam	f	37	89	298	325	131
	%	4,20	10,11	33,86	36,93	14,90

“Günlük dinlediğiniz müzikler arasında dizi müzikleri ne sıklıkla yer almaktadır?” sorusuna ankette yer verirken, günümüzde televizyon dizilerinin gençler üzerindeki etkisi düşünülmüştür. “Sinemanın var olduğu ilk yıllardan beri filmde müzik kullanımı da varlığını sürdürmüştür. Bunun en önemli nedenlerinden biri sinemanın, müziğin kişileri etkileyici gücünden faydalanmasıdır. Müziğin bu özelliği televizyon dizilerinde de kullanılmıştır. Birçok dizi, müzikleri ile beraber anılır olmuş ve dizi müziği albümleri piyasaya sunulmuştur” (İmik ve Yağbasan, 2007: 108). Televizyon dizilerinin, izleyicilerin müzik beğenilerini yönlendirdiği ve bunu yaparken nelere dikkat ettiğini Fidan şöyle açıklamaktadır: “Özellikle 2000 sonrasında yayınlanan televizyon dizilerinde geleneksel müzik belleğine yönelmenin arttığı görülmektedir. Bundaki temel nedenlerden biri izleyiciyi kendinden olanla daha çabuk yakalama ve izleyicinin diziyi takip etmesini sağlamadır” (Fidan, 2018: 138). Bu bilgilerin ışığında TV dizilerinin araştırmamız kapsamındaki z kuşağı bireylerini de benzer şekilde etkilediği ve dizilerde kullanılan şarkıların popülerleşmesinde etkili olduğu söylenebilir.

Z Kuşağı bireyine yöneltilen “Günlük dinlediğiniz müzikler arasında dizi müzikleri ne sıklıkla yer almaktadır?” sorusuna toplam verilerde % 36,93 ile *Nadir* cevabının verildiğini görüyoruz. Takip eden seçenek ise % 33,86 ile *Bazen* oluyor. Bu sonuçların bahsi geçen araştırmadaki bilgilerle tutarlı olmadığını söyleyebiliriz. Bunda Anket sorusundaki dizi müzikleri ifadesinin, dizilerin içerisinde kullanılan şarkıları değil, doğrudan jenerik müziği olarak anlaşılmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Bir diğer düşünce ise z kuşağı bireylerin, dönem içinde popülerleşen şarkıların dizilerde yer almasını kaynaklanabileceğinin, farkındalığında olmamalarındandır.

Tablo 13. “Sevdiğiniz şarkıcının en çok hangi özelliğini beğenirsiniz?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (<i>f</i>) ve Yüzdeler Değerleri(%)	Tavır ve davranışları	Kıyafetleri ve görünümü	Konuşma şekli	Müziği	Hepsi
Çukurova	<i>f</i>	14	17	13	92	84
	%	6,36	7,73	5,91	41,82	38,18
Sarıçam	<i>f</i>	18	6	8	112	76
	%	8,18	2,73	3,64	50,90	34,55
Seyhan	<i>f</i>	7	8	12	103	90
	%	3,18	3,64	5,45	46,82	40,91
Yüreğir	<i>f</i>	13	8	16	89	94
	%	5,91	3,64	7,27	40,45	42,73
Toplam	<i>f</i>	52	39	49	396	344
	%	5,91	4,43	5,57	45,00	39,09

“Sevdiğiniz şarkıcının en çok hangi özelliğini beğenirsiniz?” sorusuna ilişkin çalışmaya katılan z kuşağı bireyinin *Müziği* seçeneğini çok büyük bir fark ile tercih ettiğini görüyoruz. Z kuşağı gençlerinin kendi dinledikleri sanatçıyı tanımlarken büyük oranda müzikal güzelliği ön planda tuttıkları söylenebilir. Bu durum, z kuşağı gençliğinin diğer kuşaklara göre kıyafet ve dış görünüme daha az önem verdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tercih sıralamasında 2. sırada olan *Hepsi* seçeneği gösteriyor ki beğenileri oluşturan faktörlerden *Tavır ve davranış*, *Kıyafetler* ve *Dış görünüş*, *Konuşma şekli* ve *Müziği* z kuşağının değerlendirmesinde bir bütün olarak ele alınıyor. Çalışmaya katılan ilçelerin cevapları arasında benzerlik olduğunu görüyoruz. Yalnız Sarıçam ilçesinin verilerinde *Hepsi* seçeneğinin *Müziği* seçeneğinden daha fazla tercih edildiğini görüyoruz.

4.1.8. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı için müzik ne ifade etmektedir?”

Alt problemine ilişkin veriler

Tablo 14. “Müzik hayatınızda ne kadar önemli?” sorusuna ilişkin Dağılım

Bölgeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdeler Değerleri (%)	Müzik hayatımın vazgeçilmez bir parçasıdır	Çok önemlidir	Önemlidir	Dinlerim ama fazla önemli değildir	Önemsizdir.
Çukurova	f	105	35	46	24	10
	%	47,73	15,91	20,90	10,90	4,54
Sarıçam	f	110	30	48	28	4
	%	50	13,64	21,82	12,73	1,82
Seyhan	f	99	40	37	39	5
	%	45	18,18	16,82	17,73	2,27
Yüreğir	f	104	31	40	38	7
	%	47,27	14,10	18,18	17,27	3,18
Toplam	f	418	136	171	129	26
	%	47,50	15,45	19,43	14,66	2,96

“Müziğin hayatınızdaki önemi nedir? Sorusuna Toplam verilerde % 47,50 ile müzik hayatımızın vazgeçilmez bir parçasıdır cevabı verilmiştir. Toplam verilerin, tüm bölgelerde (Ç:%47,73-Sa:%50-Se:%45-Yü:%47,27) benzerlik gösterdiğini görüyoruz. Tabloya bakıldığında z kuşağı bireyi için müziğin nedenli önemli bir noktada olduğu bilgisiden yola çıkarak, müziğin nasıl yönlendirici unsur olabileceği düşünülmelidir.

Adana ilinde yaşayan örnekleme dahil olan z kuşağı gençlerinin ilçeler bazında bakıldığında, *müziği hayatlarının vazgeçilmez bir parçası* olarak düşünenlerin yüzdeler dilimi %45 ile %50 arasında seyretmektedir. *Müzik çok önemlidir* diyenlerin yüzdeler dilimleri incelendiğinde, Çukurova ve Sarıçam yüzdeler verilerinin aynı olması şaşırtıcı bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

(Çukurova % 63,64 – Sarıçam % 63,64- Seyhan % 63,18, Yüreğir % 62,95) Böyle bakıldığında ilçeler arasında müziğin z kuşağı gençler arasında önemsenmesine yönelik anlamlı bir fark gözükmemektedir. Toplam veriler incelendiğinde *Önemsizdir* diyenler % 2,96 dır. Günlük müzik dinleme süresinin verildiği Tablo 9'daki *Dinlemiyorum* seçeneğinin toplam verilerdeki % 3,64 olması, bu iki sonucun birbiriyle tutarlı olduğunu göstermektedir.

4.1.9.“Adana ilinde yaşayan z kuşağı müziğe aktif olarak katılıyor mu?”

Alt problemine ilişkin veriler

Tablo 15. “Aşağıdaki etkinliklerden en çok hangisine katılırsınız?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdeler (%)	Düğün	Konser	Festival	Okul Etkinlikleri	Diğer
Çukurova	f	83	28	52	29	28
	%	37,73	12,73	23,63	13,18	12,73
Sarıçam	f	99	48	28	28	17
	%	45	21,82	12,73	12,73	7,73
Seyhan	f	47	45	51	44	33
	%	21,36	20,45	23,18	20	15
Yüreğir	f	85	26	47	45	17
	%	38,64	11,82	21,36	20,45	7,73
Toplam	f	314	147	178	146	95
	%	35,68	16,70	20,23	16,59	10,79

“Aşağıdaki etkinliklerden en çok hangisine katılırsınız?” sorusuna ilişkin, çalışmaya katılan Z Kuşağı bireyinin genel toplamda “Düğün” seçeneğini tercih ettiğini görüyoruz. Tabloyu incelediğimizde genelden farklı olarak Seyhan ilçesinde *Festival* seçeneğinin en çok tercih edildiğini görüyoruz. Adana ilinde her yıl 36 festival yapılmaktadır. Bu festivallerin birçoğunda etkinlikler kapsamında konserler düzenlenmektedir. Bazı festivaller ise; *Çukurova Rock Festivali*, *Karacaoğlan Uluslararası Aşıklar Bayramı* gibi doğrudan müzik festivalleri olup, bu bilgilerle, Adana’da yaşayan z kuşağı gençlerin festival seçeneğini 2.sırada tercih etmesi açıklanabilir.

Tablo 16. “Konser etkinliklerine ne sıklıkla katılırsınız?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (<i>f</i>) ve Yüzdeler (%) Değerleri (%)	Çok Sık	Sıklıkla	Bazen	Nadir	Hiç
Çukurova	<i>f</i>	5	21	62	58	74
	%	2,27	9,54	28,18	26,36	33,64
Sarıçam	<i>f</i>	6	20	76	52	66
	%	2,72	9,09	34,54	23,64	30
Seyhan	<i>f</i>	8	23	70	66	53
	%	3,64	10,45	31,82	30	24,10
Yüreğir	<i>f</i>	5	22	51	60	82
	%	2,27	10	23,18	27,27	37,28
Toplam	<i>f</i>	63	86	259	236	236
	%	7,16	9,77	29,43	26,82	26,82

“Konser etkinliklerine ne sıklıkla katılırsınız?” sorusuna ilişkin genel toplamda *Bazen* seçeneğinin en çok tercih edildiği görülmüştür. Genel toplamda ve ilçeler bazında tercihlerin *Bazen*, *Nadir* ve *Hiç* gibi seçeneklerde yoğunlaştıkları görülmektedir. İlçeler arasında dikkat çeken bir farklılığa rastlanmamıştır. Tablo 15’deki verilerle tutarlı cevaplar içerdiği anlaşılmaktadır.

Tablo 17. “Herhangi bir çalgı çalıyor musunuz?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdelik	Blok Flüt	Melodika	Bağlama	Gitar	Piyano	Keman	Ritim	Enstrüman Çalamıyorum	Diğer
Çukurova	f	28	26	21	24	4	3	4	122	3
	%	12,73	11,82	9,55	10,91	1,82	1,36	1,82	55,45	1,36
Sarıçam	f	20	40	13	21	2	1	5	112	6
	%	9,09	18,18	5,91	9,55	0,91	0,45	2,27	50,91	2,73
Seyhan	f	16	34	4	30	7	2	8	119	-
	%	7,27	15,45	1,82	13,64	3,18	0,91	3,64	54,09	-
Yüreğir	f	27	38	14	22	4	1	4	145	6
	%	12,27	17,27	6,36	10,00	1,82	0,45	1,82	65,91	2,73
Toplam	f	91	138	52	97	17	7	21	498	15
	%	10,34	15,68	5,91	11,02	1,93	0,80	2,39	56,59	1,70

Enstrüman çalamıyorum diyenlerin oranının % 56,59 ile çalanlardan fazla olduğu görülüyor. Seçeneklerde bulunan blok flüt ve melodika gibi enstrümanlar ilköğretim müfredatında mevcuttur. Ortaöğretimde ise seçmeli ders olan müzik yine blok flüt ile ilgili alıştırmalar mevcut olduğu halde ankete katılan z kuşağı bireyi enstrüman çalamıyorum seçeneğini tercih etmiştir. Bu durum z kuşağı gençliğinin büyük oranda, örgün eğitimleri esnasında bir çalgıyı öğrenmediklerini göstermektedir. % 11 lik oranla gitar çalmaları ise popüler kültürün önemli çalgısı olan bu enstrümana ve eğitimine kolay ulaşmalarından kaynaklanabileceği düşündürmektedir. Ayrıca gitar derslerinin ve kendisinin, uygun fiyatlara temin edilebilmesinin de bu konuda etken olabileceği düşünülmektedir.

Tablo 18. “Bir çalgı çalıyorsanız nasıl öğrendiniz?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdelik Değerleri(%)	Özel Ders	Aileden	Okulda	Halk Eğitim Merkezinden	Kendi Kendime
Çukurova	f	33	10	34	8	40
	%	15,00	4,55	15,45	3,64	18,18
Sarıçam	f	12	10	57	7	63
	%	5,45	4,55	25,91	3,18	28,64
Seyhan	f	25	7	80	10	26
	%	11,36	3,18	36,36	4,55	11,82
Yüreğir	f	11	4	53	11	46
	%	5,00	1,82	24,09	5,00	20,91
Toplam	f	81	31	224	36	175
	%	9,20	3,52	25,45	4,09	19,89

Enstürman çalabilen z kuşağı bireyinin en yüksek yüzde ile 25,45’i okulda öğrendikleri bilgisini vermiştir. Blok flüt ve melodika gibi enstürmanların okulda müzik derslerinde öğretildiği düşünülürse 1. sırada olması beklenen bir durumdur. Kendi kendine çalgı öğrenme seçeneği %19,89 ile 2. sırada gelmektedir. Youtube ve benzeri sosyal paylaşım sitelerindeki enstürman öğrenimine yönelik videoların çokluğu, tercih edilen yeni öğrenme şekli olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanında online müzik eğitim sitelerinin de bu durum üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir.

Özel ders aldığı bilgisini verenlerin % 9,20 ile 3. sıradadır. İlçeler arasında en fazla özel ders alanların yüzdesi Çukurovadır. Halk Eğitim merkezlerinden öğrendiği bilgisini verenler % 4,09 ile 4. sıradadır; Bu oranın düşük olduğu söylenebilir. Aileden öğrendiği bilgisini veren ise % 3,52 ile son sırada yer alır.

Tablo 19. “Herhangi bir müzik etkinliğinde yer aldınız mı?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (<i>f</i>) ve Yüzdelerik Değerleri(%)	Hayır, yer almadım	Evet, yer aldım	İsterdim, ama fırsatım olmadı
Çukurova	<i>f</i>	92	74	54
	%	41,82	33,63	24,54
Sarıçam	<i>f</i>	93	83	44
	%	42,27	37,73	20
Seyhan	<i>f</i>	99	83	38
	%	45	37,73	17,27
Yüreğir	<i>f</i>	86	83	51
	%	39,10	37,73	23,18
Toplam	<i>f</i>	370	323	187
	%	42,05	36,70	21,25

Herhangi bir müzik etkinliğinde yer aldınız mı sorusuna *Hayır yer almadım* diyenlerin oranı % 42,82 ile *Evet yer aldım* diyenlerin yüzdesinden fazla olduğunu görüyoruz. *İsterdim ama fırsatım olmadı* önermesinin % 21,25 ile azımsanamayacak kadar çok olması, araştırma kapsamındaki z kuşağı bireyine sunulan imkânların yetersizliğini göstermektedir. Müzikal icraya karşı ilgili olan bu kuşak bireylerin, kendilerini ifade etmek istedikleri bir alandan yoksun kaldıklarının farkında olmaları önemli bir tespittir. Performans gerçekleştiren kişilere, ortamlara ve bunun hazzına karşı önemli bir farkındalık düzeyinin ifadesidir.

4.1.10. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı müzik eğitimini yeterli buluyor mu?” Alt problemine ilişkin veriler

Tablo 20. “Okulda almış olduğunuz ders içeriğini beğeniyor musunuz?” sorusuna ilişkin veriler.

Bölgeler	Tercih Sayısı (f) ve Yüzdellik	Çok beğeniyorum	Beğeniyorum	Az beğeniyorum	Beğenmiyorum	Hiç Beğenmiyorum
Çukurova	f	20	46	36	39	79
	%	9,09	20,91	16,36	17,73	35,91
Sarıçam	f	55	79	18	26	42
	%	25,00	35,91	8,18	11,82	19,09
Seyhan	f	15	60	42	43	60
	%	6,82	27,27	19,09	19,55	27,27
Yüreğir	f	19	42	28	46	85
	%	8,64	19,09	12,73	20,91	38,64
Toplam	f	109	227	124	154	266
	%	12,39	25,80	14,09	17,50	30,23

Verilere bakıldığında *Çok beğeniyorum* toplam % 12,09 ile en az tercih edilen, % 30,23 ile *Hiç beğenmiyorum* en çok tercih edilen seçenek olarak karşımıza çıkıyor. Genel toplamdaki oranlar Sarıçam ilçesi hariç tüm bölgelerde benzerlik gösteriyor. İlköğretim düzeyinde sınıf öğretmenleri tarafından haftada sadece bir ders süresi müzik eğitimi almaları ve Ortaöğretim sürecin ise seçmeli ders olarak Görsel Sanatlar ve Müzik alanlarından bir tanesini seçmek zorunda kalmaları, lise düzeyindeki gençlerin birçoğunun sağlıklı bir kulak eğitiminden mahrum olmalarına sebep olmaktadır. Lise düzeyine gelmiş bireyler üzerinde olmayan bir kulak eğitimi inşaatmenin pek te mümkün olmadığı görünmemektedir Bu sonuçlar verilen müzik eğitimi ile ilgili memnuniyetsizliği ortaya koymaktadır. Derslerde kullanılan müziklerin öğrencilerin beğenileriyle örtüşmediği anlaşılmaktadır.

5. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇLAR

5.1.1. “Adana ilinde yaşayan z kuşağına ait kişisel veriler” (Cinsiyet, Memleket, Konut) ile ilgili sonuçlar

Araştırmada kız ve erkek sayısının birbirine yakın olduğu görünmektedir. Araştırmaya katılan z kuşağı bireylerinin büyük bir kısmının kendini Adanalı olarak tanımladığı, Adana ili haricinde aidiyetini belirten kişi sayısı ve farklı il sayısının çokluğunun dikkat çekici olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun bireylerin beğenilerinin şekillenmesinde etkili olacağı düşünülmektedir. Araştırmada konut durumunun, sosyo-ekonomik yapıyla direkt bir ilgisi tespit edilememiştir.

5.1.2. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi müzik türünü dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar

Adana ilinin genelinde, pop müziğin z kuşağı tarafından en çok dinlenen müzik türü olduğu anlaşılmaktadır. Popüler kültürün en yakın takipçileri olan gençler müzik tercihlerinde de popüler olana eğilim göstermişlerdir. İl genel tablosu incelendiğinde pop müziğinin yanı sıra diğer müzik türleri azımsanamayacak yüzdelerdedir. Z kuşağının müzik tercihlerinin il genelindeki, *Pop Müzik, Arabesk, Rap, Yabancı müzik, Diğer, Türk Halk Müziği, Rock, Dini müzik, Türk Sanat Müziği* şeklindeki sıralaması, z kuşağının müzik türü tercihlerinde, çeşitliliğin olduğu sonucunu göstermektedir.

Çalışmada Adana’da yaşayan z kuşağı bireylerinin sevdikleri şarkıcı tanımlamalarının büyük bir çeşitlilik gösterdiği tespit edilmiştir.

Çalışmada tercih edilen ilçelerin ayrı ayrı ilk 10 sıralamalarına ve il genelindeki ilk 10 sıralamaya girmeyen, Türkçe sözlü şarkı söyleyen şarkıcıların sayısı 98 iken, yabancı dilde şarkı söyleyen şarkıcıların sayısı ise 89 olduğu tespit edilmiştir. Dört ilçe genelinde en çok dinlenen şarkıcıların, 1. sırada Yıldız TİLBE, 2. sırada Ahmet KAYA 3. sırada, *Gazapizm* isimli bir rap müzik şarkıcısı olduğu sonucuna varılmıştır.

5.1.3. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı neden müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar

Çalışma grubunun büyük bir kısmının müziği dinlenme ve rahatlamak için tercih ettiği görülmüştür. Adana ili z kuşağı bireyinin müziği sosyalleşmek için tercih etmediği sonucuna varılmıştır.

5.1.4. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi kaynaktan müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar

Anket katılımcılarına “En çok müzik dinlediğiniz cihaz hangisidir?” sorusu sorulmuş, verilere göre, cep telefonunun en fazla müzik dinlenen cihaz olduğu sonucuna varılmıştır.

Katılımcılara “Dinlediğiniz müziklere nasıl erişmektesiniz?” sorusu sorulmuştur. Youtube’un en fazla tercih edilen medya aracı olduğu alt probleme ilişkin bir diğer sonuçtur.

5.1.5.“ Adana ilinde yaşayan z kuşağı günde ne kadar süre müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar

Çalışmada z kuşağı bireylerin müzik dinleme sürelerinin farklılık içerdiği sonucuna varılmıştır. Önemli bir kısmın ise zamanının büyük birçoğunu müzik dinleyerek geçirdikleri sonucuna varılmıştır.

5.1.6 “Adana ilinde yaşayan z kuşağı hangi ortamlarda müzik dinlemektedir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar

“Hangi ortamlarda müzik dinlersiniz?” sorusu için, elde edilen verilere bakıldığında, çalışmaya katılan z kuşağı bireylerin, müziği dinlemek için seçtikleri yerlerin çeşitli olduğu görülmektedir. Bunun yanında daha çok evde müzik dinledikleri sonucuna varılmaktadır.

5.1.7 “Adana ilinde yaşayan z kuşağının müzik beğenisine etki eden unsurlar nelerdir?” Alt problemine ilişkin sonuçlar

“Neden bu müzik türünü dinliyorsunuz?” sorusuna ilişkin veriler bakıldığında, z kuşağı bireyinin beğenisinde, kişisel davrandığı sonucuna ulaşılmaktadır. “Şarkı sözleri” seçeneğinin en fazla tercih edilen seçenek olması z kuşağının dinlediği şarkıların sözlerine önem verdiğini göstermektedir.

Z kuşağının, bir şarkıcıyı beğenmesinde *Tavır ve davranışları, Kıyafetleri ve görünümü, konuşma şekli, müziği, hepsi* seçeneklerinden *müziği* seçeneğinin etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

5.1.8 “Adana ilinde yaşayan z kuşağı için müzik ne ifade etmektedir?” Alt problemine İlişkin Sonuçlar

“Adana İlinde yaşayan Z kuşağı için müzik neyi ifade ediyor?” sorusuna verilen cevaplara bakıldığında, müziğin hayatlarında önemli bir yere sahip olduğu sonucuna varılmaktadır.

5.1.9. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı müziğe aktif olarak katılıyor mu?” Alt problemine ilişkin sonuçlar

“Adana İlinde yaşayan z kuşağı müziğe aktif olarak katılıyor mu?” sorusuna İlişkin elde edilen verilerden bu kuşağın daha çok geleneksel bir tören olan düğünlere katıldığı sonucu çıkmaktadır.

“Herhangi bir çalgı çalıyor musunuz?” sorusuna ilişkin çalışmaya katılan z kuşağı bireyinden alınan verilere göre, büyük çoğunluğun herhangi bir çalgı çalamadıkları sonucu ortaya çıkmaktadır. Z kuşağı bireylerinin faydalanabileceği okul, halk eğitim merkezleri gibi kurumlarda verilen çalgı eğitiminin yetersiz olduğu bir diğer sonuçtur.

Çalışmaya katılan z kuşağı bireyine “Herhangi bir müzik etkinliğinde yer aldınız mı?” sorusu sorulmuş, verdiği cevaplar neticesinde, sunulan imkânların yetersiz olduğu sonucunu varılmıştır.

5.1.10. “Adana ilinde yaşayan z kuşağı müzik eğitimini yeterli buluyor mu?” Alt problemine ilişkin sonuçlar

Çalışmaya katılan z kuşağı bireyine sorulan “Okulda almış olduğunuz ders içeriğini beğeniyor musunuz?” sorusuna ilişkin veriler incelendiğinde, almış oldukları eğitimden büyük oranda memnun olmadıkları sonucuna varılmıştır.

5.2.ÖNERİLER

Araştırma sonuçları doğrultusunda çalışmaya katılan z kuşağı bireylerinin popüler olana yatkın, beğenilerinin çeşitli; ayrıca gün içerisinde müzik dinleme sürelerinin uzun olduğu bilgilerine ulaşılmıştır. Çeşitliliğin fazla olması ve müzik dinleme sürelerinin uzunluğu sevindirici olmakla birlikte, tüm bu müzik çeşitliliği için kaliteli ürünler ortaya koymanın önemli olduğu kesindir.

Müzik dinlemeye yönelik ankete katılan z kuşağı bireylerinin neden ve nerede gibi sorulara, daha çok bireyselliği vurgulayan cevaplar vermeleri, müziğin insanları birleştirici yönünün göz ardı edildiğini düşündürmektedir. Z kuşağının karakteristik özelliklerinden olan bireyseliğiyle örtüşen bu duruma karşı, müziğin sosyal yönü geliştiren önemli bir unsur olduğu kavratılmalı kurumlar tarafından bu yönde daha çok etkinlikler düzenlenmelidir.

Çalışmaya katılan bireylerin dinledikleri eserlerin sözlerini diğer tüm seçeneklerden fazla önemsedikleri yönünde bir sonuç ortaya çıkmıştır. Söz yazarlarının eserlerinde kullandıkları sözlerin toplumsal olarak büyük etkiye sahip olduğu unutulmamalıdır. Sonuçlardan elde ettiğimiz verilere göre özellikle bu kuşak bireyleri tarafından sevilen, rap müziği sözlerinin slogan vari ve bazı ideolojilerin üzerine oturtulduğu bilinmektedir. Bu sebeple rap müziği sanatçılarında eserlerinde toplumsal değerlerimizi küçümseyen ve yozlaşmayı dikte eden şarkı sözlerinden kaçınılması önerilmektedir.

Çalışmanın sonucunda, bu bireylerin hayatında, müziğin çok önemli bir yere sahip olduğu sonucundan yola çıkarak bu kuşak bireyinin yönlendirilmesinde ne kadar büyük bir etki alanı olabileceği bilinmeli bu durum olumlu yönde kullanılmalıdır.

Müzik faaliyetlerine katılmak isterdim fakat fırsatım olmadı yönünde cevap veren z kuşağı bireylerine imkan eşitliği sağlanmalıdır. Daha çok katılımcı olabilecekleri alanlar yaratılmalıdır.

Sonuçlar doğrultusunda aldıkları müzik eğitiminden memnun olmadıkları yönünde veriler elde ettiğimiz z kuşağı bireylerinin müzik eğitimi konusundaki eksiklikleri giderilmelidir. Yaşamlarında bu kadar önemli yer teşkil eden müziği, eğitim hayatları süresince herhangi bir mahrumiyete uğramadan alabilmelidirler. Müziği öncelikle içinde bulunduğu kültürün temel değerlerinden, evrensel doğru çağı yakalamış bir eğitim içeriğiyle öğrenmelidirler.

KAYNAKÇA

- ALBAYRAK, U. (2015). *Müzik Beğenisinde Kültürel Sermaye Ve Kültürel Elitizm: Kıbrıs Örneği*. Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi. Güzel Sanatlar Enstitüsü. İzmir
- ARDIÇ, E. -ALTUN, A. (2017). *Dijital Çağın Öğreneni, Uluslararası*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi, 12-30
- AYAS, G. (2018). *Müziği Boğan Gürültü-İdeolojinin Kıskacındaki Musiki(1.Baskı)*. İstanbul: İthaki Yayınları
- BERGH, J- BEHRER, M. (2016). *Markalar Nasıl Genç Kalır(1.Baskı)*.VANER, C. İstanbul: MediaCat Yayınları
- BÜYÜKUSLU, F. (2017). *Z Kuşağının İş Yaşamından Beklentileri*. Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ÇETİN, C.- KARALAR, S.(2016). *X, Y ve Z Kuşağı Öğrencilerin Çok Yönlü ve Sınırsız Kariyer Algıları Üzerine Bir Araştırma*. Yönetim Bilimleri Dergisi. 157-167.
- DUMAN,B- ALACAHAN,O.(2011). *Sosyal Sermaye Güven Boyutunda Etniklik*. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 181-208.
- ERDAL, B. (2009). *Müzik Türlerinin Tercih Edilmesinde Kişilik Özellikleri ve Beğeni İlişkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir
- EROL, A.(2017).*Popüler Müziği Anlamak(4.Baskı)*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- ESKİSÜRMELİ, H. (2007). XIX. *Yüzyıl ortalarında Adana Vilayetinin Demografik Yapısı ve İskân Siyaseti*. Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi. Sosyal Bilimler Üniversitesi. Niğde
- FİDAN, S. (2018). *Televizyon Dizilerinde Geleneksel Müzik Belleğinin Kullanımı*. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi,125-139.
- GÜRBÜZ, M. (2007). *Yüreğir'e Göç Eden Nüfusun Sosyo-Ekonomik Özellikleri ve Şehirleşme Sürecindeki Değişimi*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Coğrafya Dergisi, Sayı 15, 1-12.

- GÜRBÜZ, S. (2015). *Kuşak Farklılıkları Mit mi? Gerçek mi?*. Makale, Kara Harp Okulu İş ve İnsan Dergisi, 39-57.
- GÜREŞÇİ, E. (2010). *Türkiye’de Kentten-Köye Göç Olgusu*. Makale, Doğuş Üniversitesi Dergisi, 77-86, Atatürk Üniversitesi İspir Hamza Polat MYO
- IŞIK, C. – IŞIK, N. (2013). *Arabesk ve Müslüm Gürses(2.Baskı)*. İstanbul: Ferfir Yayınevi
- İMİK, N. – YAĞBASAN, M. (2007). Televizyon Dizilerinde Kullanılan Müziklerin Genç İzleyicilerin Dizileri İzleme Oranına Etkisi. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*,103-114.
- İSİMSİZ ESER. (1999) *Uru Adania Adanos Batana Danuna Erdena Ezene Adana Sosyo- Ekonomik Rapor*. Adana: Adana Güçbirliği Vakfı
- KARAHASANOĞLU, S.- YAVUZ, E. D. (2015). *Müzikte Araştırma Yöntemleri(1.Baskı)*. İstanbul: İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Yayınları: 7.
- KARASANDIK, Ö. (2012). *Çağdaşlaşma Sürecinde Adana*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara
- KARASAR, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi(23.Baskı)*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- KARŞICI, G. (2007). *Müzik Beğenisinde Kültürel Etkenler Bir fMRI Çalışması*. Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi. Güzel Sanatlar enstitüsü. İzmir
- KAVALCI, K.-ÜNAL, S (2016). *Y ve Z Kuşaklarının Öğrenme stilleri ve Tüketici karar Verme Tarzları Açısından Kararlaştırılması*. Makale, Atatürk Üniversitesi
- KÜÇÜKKAPLAN, U. (2013) *Arabesk(1.Baskı)*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- KÜÇÜKKAPLAN, U. (2016) *Türkiye’nin Pop Müziği(1Baskı)*. İstanbul Ayrıntı Yayınları
- ÖZTÜRK, N. (2015) *TRT Repertuvarında Yer Alan Adana Türkülerinin Tür ve Biçim Yönünden İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Elazığ
- ÖZYILDIRIM, M. (2013) *Arap ve Türk Musikisinin XX. Yüzyıl Birlikteliği(1.Baskı)*. İstanbul: Bağlam Yayınları
- PUNCH, K. F. (2014) *Sosyal Araştırmalara Girişi*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

SARIOĞLU, E. (2018) *Y'leri Anla, Değiştirme(1.Baskı)*. İstanbul: Hümanist Kitap Yayıncılık

SERTKAYA, R-GENÇOĞLAN, M-SEZGİN, M (2019) *Kentsel Dönüşümde Vizyon ve Stratejinin Önemi: Adana/Seyhan İlçesinde Uygulama Örnekleri Üzerine Eleştirel Bir Bakış(2019)*Kent, İnşaat ve Ekonomi kongresi

SÖNMEZ, F. (2006). *Sosyal Medyanın, Z Kuşağı tüketicilerinin satın alma davranışları üzerindeki etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Celal Bayar Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bolu.

STİLLMAN, D- STİLLMAN, J (2017) *İşte Z Kuşağı(1.Baskı)*. ERDURAN, F.- KAYIHAN. P. İstanbul: İKÜ Yayınevi

ŞENEL, O. (2013). *Müzik Algısı, Müzik Tercihi ve Sosyal Kimlik Bağlamında Müzikte Önyargı ve Kalıp yargı*. Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi. Güzel Sanatlar Enstitüsü. İzmir.

TARHAN, U. (2017). *T-İnsan(12.Baskı)*. İstanbul: Ceres Yayınları.

TAŞ, H.Y., DEMİRDÖĞMEZ, M., KÜÇÜKOĞLU, M. (2017). *Geleceğimiz Olan Z Kuşağının Çalışma Hayatına Muhtemel Etkileri*. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 13.sayı, 1033-1048.

TULUM, M. (2013). *Osmanlı Büyük El Sözlüğü Türkçesi (1.Baskı)*.İstanbul: Kapı Yayınları.

YILMAZ, Ö. (2017). *Türkiye’de Popüler Müzik Tartışmaları (1.Baskı)*. İstanbul: Bilim ve Gelecek Kitaplığı

YILMAZ, T. (2010). *Adana İlinde Pamuk Tarımı ve Adana Hacı Sabancı OrganizeSanayi Bölgesindeki Tekstil Fabrikaları*. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Elazığ.

İnternet Kaynakçası

<http://adana.cu.edu.tr/kultur.asp.pdf>, 20 Mart 2018’de alınmıştır.

<https://www.apple.com/tr/itunes/podcasts/fanfaq.html>, 04 Nisan 2019’da alınmıştır.

<https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr>, 04 Nisan 2019’da alınmıştır.

<https://www.brandingturkiye.com/x-y-z-kusaklari-hakkinda-bir-degerlendirme-turkiyede-kac-kusak-bir-arada-yasiyor>, 06 Aralık 2018’de alınmıştır.

<http://www.cukurova.gov.tr/genel-bilgiler>, 05 Aralık 2018'de alınmıştır.

<https://www.dijitaltopuklar.com/z-kusagina-hitap-etmenin-incelikleri>,
08 Mayıs 2018'de alınmıştır.

<http://www.saricam.gov.tr/genel-bilgiler>, 05 Aralık 2018'de alınmıştır.

<http://www.seyhan.gov.tr/ekonomik-durum>, 05 Aralık 2018'de alınmıştır.

<http://www.tdk.gov.tr>, 03 Nisan 2018'de alınmıştır.

<http://www.yuregir.gov.tr/yuregir-hk-genel-bilgiler>, 05 Aralık 2018'de alınmıştır.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı :Özge AÇIKGÖZ

Doğum Yeri ve Tarihi :Zonguldak 1986

Medeni Hali :Bekar

İletişim Bilgileri :ozge-acikgoz@hotmail.com

0543 958 74 30 (GSM)

EĞİTİM

2010-2014 Antalya Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği
Bölümü Türk Sanat Müziği Anasanat Dalı

2015-2019 Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müzikoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı

İŞ DENEYİMİ

2015-2015 Antalya Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği
Bölümü Türk Sanat Müziği Anasanat Dalı Bey bölümü Öğretim Elemanı

2015-2019 Kaşgarlı Mahmut Ortaokulu Müzik Öğretmenliği

EKLER

EK-1. ANKET FORMU

ADANA İLİNDE YAŞAYAN Z KUŞAĞININ MÜZİKAL BEĞENİLERİ

ANKET FORMU

Bu anket formu, Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans tezi olarak yürütülen bir araştırma için hazırlanmıştır. Çalışma, “Adana İlinde Yaşayan Z kuşağının Müzikal Beğenileri”ni belirlemek amacıyla. Bilimsel nitelik taşıyan bu araştırmanın, idari veya siyasi herhangi bir yönü yoktur. Lütfen anket formuna adınızı, soyadınızı veya kimliğinizi belirten hiçbir şey yazmayınız.

Sorulara tek seçenikle cevap veriniz. Sorulara eksiksiz, gerçekçi ve içtenlikle cevap vermeniz, bu araştırmanın amacına ulaşmasına katkıda bulunacaktır. Sorulara vereceğiniz cevaplarla yapacağınız değerli yardım ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Saygılarımla...

Özge AÇIKGÖZ

1.Cinsiyetiniz: Kız Erkek

2. Memleketiniz:

3. Konut durumunuz?

Kira Kendimizin

4.Günlük müzik dinleme süreniz nedir? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

Dinlemiyorum 1 saat 2 saat 3 saat 3 saat üzeri

5. Neden müzik dinliyorsunuz? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

Sosyalleşmek Dinlenme ve Rahatlama Eğlenmek Boş Zaman

Değerlendirme

6.En çok dinlediğiniz müzik türü hangisidir? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

- Pop Rap Müzik Türk Halk müziği Arabesk Dini Müzik
Rock Müzik Türk Sanat Müziği Yabancı Müzik Diğer.....

7.Neden bu müzik türünü dinliyorsunuz? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

- Enstrümanların Hoşuma Gitmesi Ailemin etkisi Arkadaşlarımın Etkisi Şarkı sözleri
Aldığım müzik eğitimi Beni anlatması

8. Okulda almış olduğunuz müzik dersi içeriğini beğeniyor musunuz? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

- Çok Beğeniyorum Beğeniyorum Az Beğeniyorum Beğenmiyorum Hiç Beğenmiyorum

9.En çok müzik dinlediğiniz cihaz hangisidir? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

- TV Bilgisayar Cep Telefonu Tablet Mp3 Çalar Radyo

10. Dinlediğiniz müziklere nasıl erişmektesiniz? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

- Mp3 indirerek Video indirerek TV Youtube'dan Radyo Spotify Fizy
TTNet Müzik İ Tunes Deezer Diğer.....

11.Günlük dinlediğiniz müzikler arasında dizi müzikleri ne sıklıkta yer almaktadır? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

- Çok Sık Sıklıkla Bazen Nadir Hiç

12. En çok dinlediğiniz ya da sevdiğiniz şarkıcı kimdir?

.....

13. Sevdiğiniz şarkıcının en çok hangi özelliğini beğenirsiniz? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

- Tavır ve davranışları Kıyafetleri ve görünümü Konuşma Şekli Müziğini Hepsi

14. Hangi ortamlarda müzik dinlersiniz? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

- Evde Trafikte Yürürken Ders Çalışırken Arkadaşlarla
Diğer.....

15. Aşağıdaki etkinliklerinden en çok hangisine katılırsınız? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

Düğün Konser Festival Okul Etkinlikleri Diğer.....

16.Konser etkinliklerine ne sıklıkla katılmaktasınız? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

Çok Sık Sıklıkla Bazen Nadir Hiç

17. Herhangi bir enstrüman (çalgı) çalıyor musunuz? (Birden Fazla Seçim Yapabilirsiniz.)

Blok Flüt Melodika Bağlama(Saz) Gitar Piyano Keman Ritim

Enstrüman Çalmıyorum Diğer.....

18. Bir enstrüman (çalgı) çalıyorsanız nasıl öğrendiniz? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

Özel Ders Aileden Okulda Halk Eğitim Merkezi'nden Kendi kendime

19. Müzik hayatınızda ne kadar önemli? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

Müzik Hayatımın Vazgeçilmez Bir Parçasıdır Çok Önemlidir Önemlidir

Dinlerim Ama Fazla Önemli Değildir Önemsizdir

20. Herhangi bir müzik etkinliğinde yer aldınız mı? (Tek seçenek işaretleyiniz.)

Hayır, yer almadım Evet, yer aldım (okul korolarında vb.) İsterdim ama fırsatım olmadı

